

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. Etkovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine prosta.

Nekaj o draginji.

(Piše kmet J. G. iz Razhorja pri Slovenjgradcu.)

Mnogo se piše sedaj o draginji mesa, ki je nastopila, navajajo se pa tudi razni vzroki za to. Po mojih mislih bi bilo krivo temu sledeče: 1. predlanska in lanska suša, ki je povzročila, da je padlo število živine, pa letošnja moča, ki je dala obilo krme; seveda je zaradi prejšnjega znižanja stanja živine iste malo oddati; 2. beg kmečkih poslov in delavcev iz kmetov v mesta in tovarne. Število ljudi se je posebno v goratih krajih znižalo za eno četrtinko. Odsli pa so le dela zmožni ljudje, ker le taki se drugod radi sprejemajo. Kolik primanjkljaj na dobrih kmečkih delavskih silah! Produktivne sile se zmanjšujejo, konsum pa se povečuje. Kmetje v bolj visečih legah bodo morali manj zložne njive in travnike v kratkem pogozditi, ako bodo hoteli še za naprej ostati posestniki zemljišč. Ako pa nočejo svojega obdelanega sveta pogozditi, jim ne preostaja drugega, kakor prodaja posestva kapitalistu, ki jih bo — vsaj v bolj visečih legah — tudi pogozdil. Da dandanes ne more eden človek tega izgotoviti, kar sta nekdanj dva ali trije, je vendar razumljivo. Seveda mora vsled pomanjkanja delavnih moči tudi padati število živine. 3. Velika plača poslov, dninarjev in drugih delavcev. Velika razlika med letom 1899 in 1910 se kaže s to-le razpredelnico:

leta 1899	leta 1910
hlapec je imel 100—120 K	210—250 K na leto.
dninar „ „ 0.60—0.70 K	1.20—1.60 K na dan.
drugi delavci (zi-darji, tesarji,) 0.80—1.20 K	1.60—3.— K na dan.

Vsi tukaj imenovani imajo še hrano in po razmerah tudi stanovanje; to velja za obe navedeni leti. Živina pa je veljala leta 1899 K 48—56 za 100 kg živine teže, a letos se najbolje pitana živina v tem kraju ne proda čez 76 K za 100 kg. Ali ni potemtakem še zmirom le kmet tisti, ki nosi draginjo? Tovarniški delavci, uradniki raznih vrst, učitelji in drugi zahtevajo dan na dan zvišanje plač, znižanje dela, pa cena živila. Le kmet je pozabljen, on naj bi samo trpel, za druge se žrtvoval, pa ničesar dobil. Ali ne bodete, kmetje, potem od veselja poskakovali in hvallili to lepo in blago liberalno in socialdemokratsko enakost?!

PODLISTEK.

† Kmet Zalokar.

„Spomnite se me na svetih krajih v Jeruzalemu, in jaz se Vas bom v Lurdu.“ „Pa še odpustke si hočeva donesti; jaz Vam iz Jeruzalema, Vi meni iz Lurda.“ To so bile zadnje besede, katere sem govoril z Jožefom Zalokarjem. In Zalokarja ni več, tudi ni mogel ostati pri besedi, ker je umrl pred odhodom slovenskih romarjev v Jeruzalem. A jaz se ga hočem spomniti, če mi da Bog milost, da dospem v Lurd, prositi hočem lurško Čudodelko, da mu izpolni, česar Jo je prosil pred dvemi leti v Lurdu za svojo dušo.

Zalokar je bil mož „Božje previdnosti“, kakor se je sam rad imenoval. Le redki so med našim narodom možje, ki bi mu bili enaki.

Bil je jeklen značaj, zvest svoji verski in narodni zastavi. Ko so okoli leta 1870 hoteli nekateri rodoljubi „osrečiti“ naš narod z liberalizmom in po tabarih ropotati zoper cerkev in njene služabnike, jim Zalokar ni šel na limanice, kakor marsikateri kmet. Na blanskem taboru pri Rajhenburgu stal je s svojim kaplanom g. Tombahom, na čelu kmetom, ki so ugurali v kozji rog narodne liberalce. Pred nekaterimi leti je romal v Rim in vrnivši se nazaj na rajhenburškem kolodvoru zaklical: „Zdaj, ko sem videl Rim, naj mi še kedo zabavlja zoper vero, kar zaušnico dobi.“ In res, moralne zaušnice je dajal Zalokar vsakemu, ki se je drznil, v njegovi družbi napadati vero in duhovnike. Bil je zlasti velik Marijin častilec. Če se je v njegovi prisotnosti govorilo o Mariji, se mu je razveselil njegov obraz, v dokaz, da bije njegovo srce za Marijo. Tudi dejansko je storil veliko v proslavo in čast Marije. Bival je blizu prijazne Marijine cerkve na Graški gori. Kot cerkveni ključar je

Kolera.

Kljub vsem zdravniškim varnostnim odredbam se kolera po nekaterih krajih vedno bolj širi. Ravnatelj bakteriološkega budimpeštanskega preiskovalnega zavoda, prof. Preiss, se je izjavil tako-le:

Jaz sem prišel do prepričanja, da ognjišče kolere, ni v gornjem teku Donave, kakor se je dosedaj domnevalo, temveč v okolici Mohača. V Mohaču so oglenice in njihovo osobje po večini okuženi. Ako se oziramo na okolnost, da so zboleli na parnikih večinoma kurjači, bi morali pred vsem dognati, ali se je na vseh teh parnikih, na katerih so tekom zadnjega časa zbolele osebe na kolero, kurilo z mohačkim premogom. Ako se to vprašanje potrdi, potem je tudi dognano, kje je ognjišče kolere.

Notranje ministrstvo javlja, da se je dognala pri 33letni Mariji Travniček na Dunaju azijska kolera. Tudi njen svak je obel na kolero in se nahaja že v Franc Jožefovi bolnišnici.

Tudi se poroča z Dunaja, da se je v palači trgovinskega ministra dr. Weiskirchnerja pojavila kolera. Obolela je neka kuharica, katero so že odpeljali v bolnišnico za kolero obolelih.

Na Ogrskem je zbolelo na novo šest oseb na azijski kolero. Splon se boji na Ogrskem, da se zanese iz Odeše na Ruskem kuga. Zato so odredili najstrožje varnostne priprave.

V Bukareštu v Rumuniji se govori, da je obel na znakih kolere rumunski ministrski predsednik Bratianu. Umrl je v Rumuniji na kolero Italijan Bria, ki si je, kakor sodijo, nalezl kolero na nekem laškem parniku, ki se je pripeljal iz Benetk v Galac.

V Schönbergu pri Berlinu sta na sumljivih kolernih znakih obolela neki inženir in neka gospodinja.

Iz Almerije na Španskem se poroča, da je obel na kolero na nekem parniku 14 oseb. Parnik je pripadral iz Aleksandrije.

Na Turškem, in sicer v okraju Erzerun, se je dne 17. in 18. t. m. dognalo, da je obel na kolero na novo 17 oseb, 21 pa jih je umrlo.

V Italiji je preskočila kolera že morje in napadla Sicilijo. V Mesini je obel na kolero 14 oseb na znakih kolere. V Apuliji je od 18. na 19. t. m. obel na kolero pet oseb in štiri umrle.

posebno skrbel za to cerkev. Da je z vsemi potrebščinami dobro preskrbljena in da ima posebno lepovzonenje, je zasluga Zalokarjeva. V tej cerkvi je večinoma sam stregel pri sv. mašah. O tej cerkvi je poslal obširnejše poročilo „Družbi sv. Mohorja“, ki je bilo svoj čas tudi priobčeno. Zlasti ga je ljubezen do Marije gnala pred dvemi leti s slovenskimi romarji v Lurd, dasi je bil že starček in vrh tega toliko bolehen, da bi mu po izjavi zdravnika postala lahko ta pot smrtonosna. Naš Zalokar je bil prav brihtna slovenska glava. Čital je jako mnogo, zlasti je bil naročnik „Slovenskega Gospodarja“ od njegovega početka. Tudi kat. pol. društvu „Savi“ je kumoval in ostal njen odbornik do smrti. Ko so se nemškutarji poganjali nekdanj za razne mandate, in žal, ne vedno brez uspeha, se je Zalokar neustrašeno bojeval zoper nemškutarstvo, poučeval svoje sovrstnike in veliko pripomogel, da je nemškutarstvo izginilo za vselej iz Posavja. Zalokar se je udeležil vsakega shoda Slovencev v sevniškem okraju. Večkrat je nastopil kot govornik ter z navdušenimi besedami zagovarjal naše verske in narodne svečine.

Zalokar je poleg svojega kmetovanja tržil z lesom, zlasti z orehovimi plohi. Kot lesotržcu se mu je večkrat nudila prilika, potovati v tuje kraje. Med drugimi kraji je videl tudi Dunaj, da celo pariz. Posebno mu je ostal Dunaj v vednem spominu. Nek njegov odjemalec, žid, ga povabi tje. Bilo je okoli Velike noči, ko se odzove Zalokar vabilu in gre na Dunaj. Prijazni jud ga hoče kar najboljšo pogostiti in mu ponuditi vse udobnosti njegovega stanovanja. Najprvo ga pelje v svoje domače kopalnišče. Ko je Zalokar sam v kopalni sobi, šine mu v glavo misel, da potrebuje judje pri svojih velikonočnih obredih kristjanovo kri. Tako je slišal večkrat govoriti o judih. Kaj spaka, če sem ravno jaz prišel judom v past in bodo rabili mojo kri? Kje me lažje umorijo, kakor v

Iz Rusije so poročila zelo redka, vendar se tudi tam kolera z neznansko naglostjo širi.

Ljubljanski občinski svet je z ozirom na pretečo nevarnost, da se zanese kolera iz okuženih krajev tudi v Ljubljano, odredil, oziroma pripravil dosedaj sledeče:

Opozoril je s posebnim razglasom na pretečo nevarnost in podal splošna zdravstvena navodila, posebno pa je odredil za gostilne, hotele, prenočišča, stroge zdravstvene policijske naredbe; z drugim razglasom je objavil mestni magistrat ponovno postavno dolžnost prijavljenja nalezljivih bolezni. Vsi, iz okuženih krajev prihajajoči tujei, prijavi se takoj mestnemu policijskemu uradu in ostanejo pod zdravniškim nadzorstvom. Delavska stanovanja se strogo pregledujejo in je podal za nje mestni magistrat stroge zdravstvene policijske naredbe. Vse osebe, ki pridejo po odgonu, pregleda takoj uradni zdravnik. Poostriilo se je nadzorstvo živil na trgu, osobito sadja in zelenjave. Zdravstvene komisije pregledujejo hiše, da se odkrijejo, oziroma odpravijo morebitni zdravstveni nedostatki. Bolnica za silo se je uredila tako, da je tam sedaj 20 postelj popolnoma pripravljenih ter tudi vse potrebno za bolniško oskrbo. Zagotovljena je zdravniška služba in preskrbljena bolniška postrežba po usmiljenkah. Mestni fizikat je sestavil poseben načrt za postopanje pri morebitnih naznanilih sumljivih slučajev.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 16. septembra: Ogrska vlada je v velikih škripeh. Hotele je dobiti na Francoskem posojila, a ga ji niso hoteli dati, češ, ker ga sami rabijo. Bolj resnično pa bode, da Francozi Madžarom nič prav ne zaupajo. — Na Grškem imajo poleg strahu vojske s Turčijo še zaroto v armadi. Zaprli so več višjih častnikov. Med grškimi in turškimi četami se vrše vedno manjše praske. — Trgovinska pogodba med Srbijo in Avstro-Ogrsko je bila v torek na Dunaju podpisana.

Dne 17. septembra: Turško časopisje potrjuje poročila, da se pogaja Turčija o vojaški zvezi

teji mali sobici? Ta misel mu ne gre več iz glave in polotita se ga strah in groza. Kar ne upa se v kopel, le malo si umije svoj obraz in čaka v trepetu, kaj bo prišlo. Ker se že dolgo mudi v kopalnici, pride ga iskat jud. Trepetaje sprejme žida, a se zopet potolaži, ko zagleda njegovo prijazno obličje. Zdaj, ko ste se kopali, mu reče jud, morate malo počivati in se zopet zagreti. Zato pojdite v to-le postelj. S strahom uboga Zalokar. A v postelji ga obdaja še večja groza, češ, tukaj me ta vražji jud še lažje umori. Kakor mora ga davi ta misel in nikdar ni v življenju prebil še toliko strahu, kakor v tej židovski postelji. Pa kako je kmalu razočaran, ko ga prijazni jud povabi k bogato obloženi mizi, kjer se je oddahnil od svoje-ga nepotrebne strahu.

V družbi je bil Zalokar zelo priljubljen. S svojimi dobrimi dovtipi — bil je šaljivec — in s svojimi narodnimi pesmimi, katerih je znal na izobilje, je kratkočasil marsikatero tovarišijo. Zato tudi Zalokar ni imel neprijateljev, tudi ne med svojimi političnimi nasprotniki. Zalokarja so čislali vsi, ki so poznali njegovo blago srce. To se je posebno videlo ob njegovem pogrebu, ko ga je spremljalo k zadnjemu počitku nebroj ljudstva in gospode in pet duhovnikov, dasiravno se je vršil pogreb v nedeljo.

Zalokar je kaj rad romal, zlasti, kadar so Slovenci kam potovali. Gotovo je bil Zalokar med njimi. Njegova dolgoletna želja je bila, videti kraje, kjer je živel in trpel naš Zveličar. Zato se je z velikim veseljem priklopil letos jeruzalemskim romarjem in željno pričakoval trenutka, ko bodo odrinili Slovenci v sveto deželo. Na svojo visoko starost pri tem ni mislil, tudi ne na svojo težko bolezen, ki ga je v zadnjih časih položila že večkrat na smrtno postelj. Pa božji previdnosti dopadlo je drugače. Teden pred odhodom Slovencev v Jeruzalem ga je poklicala na boljši kraj, gotovo v nebeški Jeruzalem.

Turčije z Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Pogajanja vodi nemški carigradski poslanik. — Češki deželni zbor bo sklican na dan 29. septembra. — Istrski slovenski poslanci so izjavili, da se v slučaju, da se skliče deželni zbor, kar je pa za sedaj izključeno, ne bodo udeležili sej, dokler se ne prizna hrvaškemu jeziku popolna enakopravnost z italijanskim v deželi. Dokler se to ne zgodi, se najbrže tudi deželni zbor ne bo sklical.

Dne 18. septembra: Na veliki in sijajni skupščini čiste stranke prava in pravašev okoli „Hrvatstva“, ki se je vršila v Zagrebu dne 15. septembra, sta se združili obe struji v stranko prava s krščansko-socialnim programom. Združitev je bila soglasno izvršena. — Bolgarski ministrski predsednik Malinov je podal kralju ostavko, ker so nastala nesporazumljenja v ministru glede na macedonsko vprašanje. — Ruski zunanji minister Izvolski je odstopil.

Dne 19. septembra: Bolgarija slavi danes 25letnico svoje neodvisnosti. — Listi javljajo, da se sestanejo koncem septembra v Wiesbadnu angleški kralj, nemški cesar in ruski car. Sestanek bo namenjen ohranitvi miru. — Na Dunaju se je vršilo večerj veliko soc. demokratsko zborovanje proti dražnji.

Razne novice.

Duhovniške vesti. Častiti gospod Matija Karba, knezoškofijski duhovni svetnik in župnik v Zrečah, je imenovan za soupravitelja župnije Sv. Lovrenca v Stranicaah, častiti gospod Anton Trinka, kaplan na Črešnjevcu, je postal provizor istotam. Častiti gospod Janez Sušnik je rezigniral na župnijo Črešnjevce.

Iz sodne službe. Sodnik dr. Arnold Mally je prestavljen iz Slovenske Bistrice v Ptuj, na njegovo mesto pride sodnik dr. Feliks Rakovec.

Iz pošte. Svoji mesti ste zamenjali poštarici Roza Černovšek v Braslovčah in Roza Sternberger v Grafkornu.

Iz šole. Na slovenskem oddelku gimnazije v Celju so za prvi razred naredili dve vsoprednici. Kot nova učiteljica sta dobila tam službo izučena visokošolca gg. Mravljak in Tribnik.

Šolske vesti. Dež. šol. svet je v svoji seji 15. t. m. izrekel svoje priznanje g. Simonu Maglič, nadučitelju na Vrnskem, povodom vstopa v pokoj za njegovo mnogoletno plodono delovanje v šoli. Za nadučitelja pride na ljudsko šolo na Koblju stalni učitelj in šolski vodja v Plešivcu, Henrik Bregant, na ljudsko šolo v St. Jurju ob Pesnici pride za nadučitelja stalni učitelj pri Sv. Križu nad Mariborom, Iv. Robnik, in na ljudsko šolo pri Sv. Duhu v Halozah za nadučitelja stalni učitelj v Konjicah okolica Friderik Kožuh. Kot stalni učitelj in šolski vodja je nastavljen na ljudski šoli pri Sv. Roku ob Sotli stalni učitelj pri Sv. Barbari v Halozah, Jožef Čenčič. — Stalne učiteljice so postale: na ljudski šoli v Gor. Polskavi stalna učiteljica pri Sv. Barbari pri Vurbergu, Marija Šveigler, na ljudski šoli v Braslovčah tamošnja supletinja Marija Klančnik, in na ljudski šoli v Polzeli tamošnja učiteljica supletinja Ana Suhač. Nadučitelj v Jarenini, Martin Bresnik, stalni učitelj v Makolah, Feliks Mahor, in stalni učitelj v Celju, Jakob Gorjup, so stopili v pokoj.

Iz železniške službe. Premeščeni so: adjunkt Teodor Čugel iz Celja v Ljubljano; asistent Anton Janiček od St. Jurja na Pragarsko; uradniški aspirant Alojz Peterlin iz Langenwanga v Grobelno; adjunkt Karol Zoufalik iz Celja v Kirchbichl.

Kmetijske zadruge. V sredo, dne 14. t. m. se je pričel na Dunaju shod avstrijskih kmetijskih zadrug ter je trajal do 17. t. m. Zastopane so bile razne kmetijske zveze iz Avstrije in drugih dežel. Slovencev je bilo na shodu okoli 25.

Popust na zemljiškem hišnem davku, znižanje pridobinske glavne vsote in določitev pridobinskega davka od javnemu dajanju računov zvezanih podjetij za leto 1910. Vsled ukaza e. kr. finančnega ministarstva z dne 13. avgusta 1910, se je določil popust na zemljiškem davku na 15 odstotkov, in na hišno-razrednem in hišno-najemniškem davku na 12%; 2. je ostalo znižanje pridobinske glavne vsote kakor prejšnja leta ter se je 3. določilo davčno merilo za v par. 100, odstavek 1 in 5 omenjenega zakona navedene javnemu dajanju računov zavezana podjetja na 10 odstotkov.

Zakupna oddaja kruha in ovsa se bo vršila za v postajah nastanjeno vojaštvo za zagotovitevno dobo od 1. januarja do 31. decembra 1911 in bodo ponudbene obravnave: Slovenska Bistrica pri občinskem uradu v Slovenski Bistrici dne 24. oktobra 1910 ob 9. uri dopoldne; Celje v vojaškem oskrbovalnem filijalnem skladišču v Celju dne 25. oktobra 1910 ob 9. uri dopoldne; Ptuj pri okrajnem glavarstvu v Ptujju dne 28. oktobra 1910 ob 9. uri dopoldne; Radgona pri okrajnem glavarstvu v Radgoni dne 29. oktobra 1910 ob 9. uri dopoldne. — Za te razprave veljavni pogoji se razvidijo iz razglasov in zvezkov pogojev, ki so razgrnjeni pri gori navedenih obravnavališčih, in ki se pri vojaških oskrbovalnih skladiščih tudi lahko dobe zastoj.

Castniške sluge nameravajo odpraviti, zato pa bodo zvišali pristojbino za slugo častnikom, da bodo lahko imeli civilne sluge.

Krvava griza pri vojaki. — Med na Krasu na vajah bivšim vojaštvom se je pojavila krvava griza v mnogih slučajih. Od 47. pešpolka je 120 mož in 3 častniki bolanih. 4 možje so na grizi že umrli. En bataljon, in sicer najhujše prizadet, se je vsled tega v terek popoldne (predno so se vaje končale) vrnil v Gorico. Grižo so dobili vojaki v Kostanjevici, kjer je bila razširjena med prebivalstvom.

Ne sramujmo se vendar svojega slovenskega jezika. Dogodili so se v nedavnem času na Koroškem in Štajerskem žalostni slučajih na postajah, da naduti nemški uradnik ni hotel dati voznega listka stranki, ki ga je zahtevala v slovenskem jeziku. To se je zgodilo večinoma takozvanim omikancem. Da so pa ti uradniki tako naduti, je pa mnogo krivo naše ljudstvo. Le pogledimo in poslušajmo na postajah. Nisem niti nalašč tega storil, pa sem opazil sledeče: v Celju, Velenju, Sp. Dravogradu, Šoštanju in drugod; jaz sem zahteval listek v slovenskem jeziku in mi je uradnik tudi vsikdar postregel, kmečki ljudje, delavci pa, ki niso znali morda nad deset besed nemških, pa so zahtevali karto v nemškem jeziku ali imenovali vsaj postajo v nemški obliki. Ali ni to skrajno smešno? Meni pa se ni videlo samo smešno in neumno, ampak me je vsikdar jezilo, da sem se komaj premagal, da nisem takemu kar tam povedal: Ne bodi vendar tako neumen in ne smeši samega sebe, pa ne zaničuj na domačih tleh svojega lastnega jezika in pa — denarja. Saj menda slovenski denar tudi plača?

Meso iz Argentine. Ministrski svet se je zedinil v tem, da prične takoj pogajanja z ogrsko vlado glede začasnega uvoza argentinskega mesa. Gre se sedaj za uvoz 10.000 tonelov mesa, ki se bo uvozilo za poskušnjo. Pri razprodaji mesa bo označeno, da je to meso iz Argentine in je pri tem postopati s potrebno zdravstveno previdnostjo.

Tih odpor na južni železnici. V četrtek, 15. t. m. ob 1. uri ponoči so pričeli uradniki, poduradniki in delavci na južni železnici s tihim odporom, ker se njihovim zahtevam ni ugodilo. Za uspeh tega odpora je odvisno zadržanje socialnih demokratov, katerih je jako mnogo pri južni železnici in ki niso člani društev železničarjev. Na Dunaju, v Graecu in v Dunajskem Novem Mestu so se že pojavile posledice tihega odpora. Osebnih vlakov so imeli neznatne zamude, tovorni vlaki pa se zakasnujejo po 2—3 ure. — Sicer je izvrševalni odbor upravnega sveta južne železnice odobril predloge vrhovnega ravnateljstva, ki dovoljujejo železničarjem neznatne izboljške, ali različna društva južnih železničarjev obstojajo na tem, da se vse njihove zahteve izpolnijo. Izvrševalni odbor se obljubil, da bo stvar rešil najkasneje do 1. novembra.

Železniška nesreča. Dne 20. t. m. zjutraj se je na postaji državne železnice Rottenmann na Gor Štajerskem dogodila ena največjih nesreč, kar se jih je zadnja leta dogodilo na avstrijskih državnih železnicah. Dva brzovlaka, št. 101 in št. 102, sta trčila skupaj, ko so potniki spali, učinek je strahovit. Mrtvih je 7 oseb, 11 je težko, 19 lahko ranjenih. Ponesrečenci so večinoma iz brzovlaka, ki je vozil iz Pontafija na Dunaj. Dva mrtveca se niso spoznali, pet ostalih mrtvecev so poštni in železniški uradniki. 19 lahko ranjenih so s pomožnim vlakom prepeljali na Dunaj. Oba ponesrečena brzovlaka sta vozila s hitrostjo 60 kilometrov na uro, eden v smeri Selzthal, drugi v smeri St. Mihael. Ko sta strojevodja opazila, da vozita na enem in istem tiru, je bilo že prepozno. Pri nesreči sta bila razbita oba stroja, vsi prednji vozovi, le zadnji vozovi so ostali nepoškodovani in so se potniki v teh vozih samo prestrašili. Kriv nesreče je baje neki službujoči uradnik v Rottenmannu. Nadkontrolor Mandel je zblaznel.

Štajercijance in slovenski liberalci sta se zopet našla v bratskem objemu. Prvi drži v eni roki frakelje šnopsa, v drugi „Štajerca“, drugi pa ima v rokah „Nar. Dnevnik“ in „Nar. List“. Sicer je liberalca malo streslo, ko so se pritisnile šnopsarske ustnice na njegova usta, toda sovraštvo do Km. zveze je premagalo naravni stud. Združila pa sta se ta čedna brata v znamenju boja zoper slovensko obstrukcijo. Štajercijanci so pretečeno nedeljo v Ptujju priredili shod, na katerem so se ti značajnejši razkoračili zoper boj naših poslancev, in po shodu so po nemških liberalnih listih zatrobili v svet, da je 500 kmetov protestiralo proti obstrukciji. Kakšna komedija! V celem ptujškem okraju ne najdeš med kmečkim prebivalstvom 500 poštenih ljudi, ki bi se upali na dan ter javno pokazali, da trobijo v izdajalski štajercijanski rog. Obiskovalci nedeljskega shoda so bili izvečine tiste žalostne postavne, ki jih lahko opaziš po ptujških ulicah, kako tavajo okoli in tolažijo svojo petobolsko žalost s frakelcem „grenkega“. In take ljudi podpirajo v boju zoper narodne pravice slovenskega ljudstva slovenski liberalci! Da jih ni sram! V nedeljo bodo celjski liberalci baje priredili več shodov. Račovedni smo, kako bodo ti veliki narodni radikalci govorili.

Kat. slov. izobr. društvo „Kres“ v Graecu priredi dne 9. vinotoka vinskih trgovcev v restavraciji „Zur goldenen Krone“. Vspored je zelo zanimiv in pričakujemo obilne udeležbe od strani graških Slovencev. — „Kres“ je otvoril že jesensko in zimsko delo. V svoji sredi imamo požrtvovalnega vlč. Ljubšo, kateri ne samo gmotno podpira naše delo, ampak nas često z navdušenimi besedami bodri k vstrajnosti pri poštemem našem delu. Tako nam je zopet predaval prejšnjo nedeljo o bistvu naše vere ter vso stvar sem pa tje osolil z zanimivimi dovtipi. Za prihodnjo nedeljo nam je zopet obljubil predavati, na kar se že vsi veselimo. Le eno nas žalosti — slutnja namreč, da bo-

do prostori „Kresa“ kmalu pretesni, kajti nedeljo za nedeljo se bolj krčijo. — Veseli nas sicer, da vidimo vsako nedeljo v „Kresu“ toliko novih obrazov, a trajno veseli bomo šele, kadar se izpolnijo naši upi, da dobimo svoje prostore. — K prelepi slavnosti v St. Ilj je tudi „Kres“ poslal lepo število zastopnikov. Videli so tam, kakšne uspehe rodi požrtvovalno delo, in sklenili so tisto navdušenje zanesti tudi v slehernega člana in članico „Kresa“. Sedaj se vrše vsako nedeljo sestanki, na katerih nastopajo fantje in dekleta in navdušujejo številne poslušalce za delo. Pogumno so že parkrat nastopili: Gajšek, Tramšek, Zorko, Frman in drugi. Vse pa je prekosil minolo nedeljo nastob mladeniča Inkreta, kateri je govoril nad pol ure o značajnosti mladeniča, kateri si upa svojo krščansko misel tudi v javnosti na cesti pokazati. Besede so mu šle iz srca, pa so tudi v naših srcih našle odmeva. Potem pa je že drugič nastopila gđc. Kolar, katera zna posebno svoje tovarišice, služkinje, v nemati za društveno delovanje. — Mi pa, ki gledamo z veseljem na to gibanje, želimo: Blagoslovi Bog to delo! „Kresjan.“

Slovinci na Nemškem bodo imeli od 25. do 28. septembra v Eving-u pri Dortmundu slovenski misijon. V terek je odšel tja dosedanji gvardijan in župni upravitelj p. Salvator Zobec iz Nazarja. Priporočamo se vsem naročnikom našega lista in vsem dragim rojakom v Eving-u in okolici: porabite priložnost, prihajajte marljivo k pridigam, pokažite sedaj v delih, da ste verni sinovi in dobre hčere vernih in dobrih slovenskih mater. Veselilo nas bo, če bomo mogli po končanem sv. misijonu prinesiti veselo sporočilo o dobrem uspehu in lepih sadovih sv. misijona iz daljne tujine.

Iz Gladbecka na Westfalskem se nam poroča: Slovesnost blagoslovljenja zastave in prva ustanovna slovesnost „Kat. društva sv. Barbare za slovenske rudarje“ v Gladbecku 11. septembra se je nepričakovano veličastno izvršila. Nebo nam je bilo milo; v soboto je še močno deževalo, a v nedeljo je solnce tako prijazno sijalo, kot lepše tukaj nikdar ne sije. Slovesnost se je pričela zjutraj s skupnim sv. obhajilom. Popoldne od 2. do 4. ure je bil sprejem društev. Prihitelo je 9 društev k nam in sicer: društvo sv. Barbare za Slovence, oziroma Avstrijce iz Hamborn-a, Meerbecka, Hochheida, Bismarcka, Hordelna, Essena in Horstermarkta ter dve domači nemški rudarski društvi. Udeležba je bila od vseh strani tako ogromna, da je bila velika dvorana nabitopolnjena. Okoli 4. ure se je pomikal veličasten sprevod z 9 društvenimi zastavami in z godbo na čelu proti cerkvi. Našo zastavo, katera je bila še zakrita, je spremljalo 12 belo oblečenih deklet in žen, vse s prevezami v slovenskih barvah. V cerkvi je bil nad vse krasen in ganljiv prizor: pred oltarjem vse polno zastav, v šerkvi pa toliko Slovencev, kolikor jih ni bilo še nikdar poprej. Na prižnici je prav lepo govoril predsednik slovenskega društva iz Meerbecka, g. kaplan Hegenkötter o društvu sv. Barbare, katerega namen je, pospeševati vero, ki nas pelje v večno življenje. Potem je blagoslovil g. župnik novo, krasno zastavo. Pri zastavi so prišle v prvi vrsti slovenske barve v poštev, tako, da se že od daleč pozna, da fe to imetje Slovencev. Na eni strani je sv. Barbara s pred njo klečečim rudarjem in napisom: „Sv. Barbara, prosi za nas!“, na drugi strani pa ime društva z različnimi okraski. Po blagoslovljenju je bil sprevod. Ceste, po katerih se je ta pomikal, so bile lepo ovenčane s slavoloki in zastavami. Gledalec je bilo toliko, da jih pri takih slovesnostih toliko še nismo videli. Najsijajnejši je bil pa slavnostni zbor v bogato ozaljšani, električno razsvetljeni dvorani: na igralnem odru zastava in nje botri g. in gospa Škraber z 12 častnimi damami; pri sprednji mizi 7 duhovnikov, med temi dva, večša slovenske govorce; po dvorani razobešene društvene zastave, dvorana pa nabitopolnjena. Predsednik g. vikar Tappe pozdravi vse navzoče. Ko se odpoje cesarska pesem, se prične ovenčanje zastave in takozvano zabijanje žrebja. Soproga podpredsednika g. Tuhtar je v lepem govoru v imenu slovenskih žen darovala lep okrask za zastavo, ravno tako je darovalo društvo iz Meerbecka jako lep okrask. Pri zabijanju žrebja so predsedniki vseh društev darovali za zastavo v denarju ali pa okraske in so imeli pri tem prav ganljive nagovore. Posebej naj omenimo samo, kako navdušeno je govoril predsednik slovenskega društva iz Hochheida, g. kaplan Jenster. V svojem govoru je dokazal, da je potrebno, da se Slovenci, posebno na tujem, združujejo v katoliških društvih, in se tako s skupnimi močmi branijo proti sovražnikom sv. vere. Potem ste 2 belo oblečeni dekleti deklamovali: „Slovenska zastava njenim slavilcem.“ Na obrazih vseh je odsevala zadovoljnost in veselje. Prenaglo je prišel čas za nekatera društva za odhod. Že potem, ko so že nekatera društva odšla, so se pričele gledališke predstave, vmes pa je igrala godba in so se pele mile slovenske pesmi. Kot prva se je predstavila igra: „Kmet in fotograf“, ki je izvabila gledalce neprenehajoč smeh. Nadalje je uprizorilo društvo iz Hamborna „Dva prepirljiva sosed“, ki je povzročila tudi velik smeh. Prav ganljiv prizor je bil, ko so štiri 9letne belo oblečene deklice deklamovale: „Vera, upanje, ljubezen in deklica.“ V veliko zabavo sta se potem predstavili igri „Nemški ne znajo“ in „Tri sestre“. Vsi igralci so svoje vloge prav izvrstno izvršili, posebno ženske vloge. — Vzelo bi preveč prostora, ko bi hoteli vse bolj natanko popisati. Ta slovesnost, katera nam ostane nepozabljena, je bila zares prava manifestacija krščanskega

prepričanja. Vsem tistim, ki so v dosego te prekrasne slovesnosti kakorkoli kaj pripomogli, prirsčna hvala! Prirsčna hvala slovenskim ženam, društvom in vsem drugim, ki so darovali za zastavo!

* **Gospodinska šola** na Teharjih. Začetek novega šolskega leta bo 3. novembra 1910. Gojenke se učijo teoretično in praktično vseh predmetov, katere mora znati umna gospodinja. Prošnje za vsprejem se vpošljejo vodstvu gospodinske šole na Teharjih. Priloži naj se šolsko in zdravniško izpričevalo ter obvezno pišmo starišev, oziroma varuhov, da bodo pustili gojenko celo leto v šoli in plačali stroške. Deklice se morajo zavezati, da bodo natančno izvrševale vsa dela, ki se jim naložijo, in se ravnale po hišnem redu v zavodu. Gojenke plačujejo za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo in pouk 30 K na mesec, in sicer naprej. Tudi je v začetku plačati 10 K vpisnine. Vodstvo šole naznani vsaki prošnji posebej, koliko oblike mora prinesiti s seboj. Sprejemajo se take deklice, ki so stare 16 ali več let.

I. poučno leto dež. kmet. šole v Bezovji pri St. Jurju ob juž. žel.

V čast kmetovalcem Spodnje Štajerske bodi omenjeno, da so baš oni vedno posebno uvaževali kmetijski strokovni pouk. To dokazujejo razni zavodi v deželi in zunaj nje, ki so bili navadno v pretežni večini obiskani od spodnještajerskih mladeničev. Naravno torej, da se je pojavila želja po domačem zavodu s poukom v materinščini. Tej želji je deželni zbor in odbor vstregel ter ustanovil kmetijsko šolo v St. Jurju. Potreba tega zavoda sledi iz navedenih dejstev, njega korist za svoj delokrog se bode pokazala v teku let. Slednja je stvar prihodnosti. Za sedaj samo suha dejstva na podlagi preteklih pojavov.

Nova kmetijska šola naj bi se otvorila že novembra minolega leta. Z 1. oktobrom je bil pa še le imenovan ravnatelj in strokovni učitelj. Vsa poslopja so bila še le v pol-gotovem stanju. Tej napravi trebalo je tudi še vdahniti takorekoč dušo. Pri takih razmerah bi niti čarodej ne mogel pravočasno začeti z rednim poukom. Do novega leta so bila vendar poslopja za silo toliko dodelana, da se je smatralo za mogoče, spraviti učence pod streho. Kaki dovršenosti pa tudi tedaj še ni bilo govoriti; še niti dandanes ne. Globoki prekopi okoli hiše, povsod rokolanci in drugi stavbinski delavci, počasno dospelje pohištva itd. so bili otvoritvi in pouku nasprotujoče ovire še več mesecev.

Zanimanje za šolo je bilo precejšno. Prošenj za sprejem v šolo se je v jeseni lanskega leta vkljub veliki negotovosti vložilo 42. Od teh prosilcev se jih je sprejelo 26, izključno kmečkih sinov. Po starosti so šteli ti od 17 do 26 let. Svojo predizobrazbo so si pridobili v večinioma le v dve- ali večrazrednih ljudskih šolah. Le eden je dovršil meščansko šolo, drugi pa spodnjo realko. Vsi so bili Štajerci (iz okrajev: Celje, Smarje, Sevnica, Brežice, Šoštanj, Slovenska Bistrica, Marenberg, Ptuj, Ormož in Ljutomer. Prvi tečaj je začel potem, ko je bila nova šola dne 4. januarja t. l. blagoslovljena.

Poučevalo se je teoretično v zimskem tečaju po 27, v poletnem pa 24 ur na teden.

Poučevalo se je v sledečih predmetih:

1. nadaljevalnih: slovenski jezikovni pouk z ozirom na domačo zgodovino, zemljepis in poslovno spisje, računstvo, geometrija in risanje.

2. osnovnih: fizika, kemija, kmet. rastlinstvo, kmet. živalstvo.

3. strokovnih: poljedelstvo splošno in posebno, travništvo, gozdarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, mlekarstvo, živinoreja, živinozdravništvo, kmet. gospodarstvo in knjigovodstvo, zemljemerstvo in niveliranje.

4. postranskih: nemščina, petje.

Teoretičen pouk se je nadaljeval in izpopolnjeval s praktičnim, in sicer z delom, ki se je upoštevalo kot za kmetovalca zelo važno učno sredstvo, z različnimi postranskimi, za učenca važnimi koristmi.

Teoretično / so poučevali / poleg ravnatelja in strokovnega učitelja še 4 pomožni učitelji. Delo sta vodila pod ravnateljevim navodilom in nadzorstvom opravnik in vrtnar. Pouk v šoli in delo je trajalo od 6., oziroma 1/6. ure zjutraj do 7. ure zvečer s primernimi odmori za okrepčanje.

Smoter pouka je bil, kar mogoče v kratkem času izvežbati mladeniče za njih poklic, jih odgojiti za dobre, razsodne prihodnje gospodarje. Geslo je bilo, raje manj, pa temeljito. Zlasti stvarno na prakso naslonjen naravoslovni pouk je imel namen, spraviti učence do zmožnosti premišljevanja in razsodnosti. Ena pametna misel gospodarja več koristi, nego 100 neumnih / receptov, / kakoršni se ljudem preobilokrat vsiljujejo. Učenci, ki so prišli v zavod z resno voljo se kaj priučiti, so imeli priliko za to. Povešneži, duševni in telesni lenuhi, pa itak ne slišijo v zavod s tako kratkodobnim poukom. Oni naj raje ne silijo v njega. Od dobrega semena dobra žetev, plevel pa le omejuje drugim prostor in razvoj.

Za jako važno se je smatralo, da se širi učenec obzorje z izleti, da se pouk še nazorneje vstvari, kakor je to mogoče v zavodu samem. Dasiravno ni bilo v tem letu še sredstev za take izlete, vendar se jih je nekaj napravilo in sicer:

1. V Celje, kjer so spoznavali učenci vsled prijaznega dovoljenja c. kr. okrožnega sodišča in prijaznih pojasnil dotičnih gospodov uradnikov zemljiš-

ko knjigo, državno gozdarsko drevesnico, deželno sadno drevesnico itd.

2. Peš čez Svetino v Laški trg. Med potom so se jim pojasnjevali naravni in gospodarski pojavi; v Laškem trgu so pa imeli priliko natančneje spoznati podjetje, ki je s kmetijstvom v raznem oziru v tesni zvezi: pivovarno. Saj se tam pojavi, / ki se v delokrogu kmetovalca / vedno vršijo / in so za njega zelo važni, katerih se pa navadno prav ne zaveda, tehnično izkoriščajo.

3. V Celje k premiranju bikov. Ob tej priliki so si ogledali tudi mestno klavnico, nje hladilne naprave itd.

4. Na Planino na sejm. Sejmi na Planini se štejejo med najmenitnejše daleč na okoli in na takem sejmu najde prihodnji živinorejec mnogo več zanimivega, kakor bi našel samo v šoli. Pa tudi gozdi in zlasti novi nasadi tamošnje grajščine nudijo marsikaj zanimivega.

5. V Ptuj; / od tam na pristavo grofa Herbertsteina in posestvo štajerske hranilnice iz Gradca v Podlehnik. Na eni strani pridelovanje žita v velikem obsegu in tudi živinoreja, na drugi strani zlasti specialno živinoreja in vzorno sadjarstvo ter kletarstvo. Povsod obilo zanimivega. Vsem prijateljem šole, ki so blagovolili pospeševati učinek teh izletov, bodi izražena najiskrenejša zahvala.

V teku leta je bilo več obiskov. Med temi jih je bilo nekaj namenjenih nadzoru šole, tako od deželnega odbora in od c. kr. poljedelskega ministrstva, / nekaj proučevanju razmer in sestroju / šole od deželnega odbora moravskega, največ pa zanimanju za kmetijstvo in šolo, tako od nekaterih nadaljevalnih šol (Sevnica in Slivnica), od kmetijske podružnice St. Jurij, gospodinske šole Teharje, učiteljskih iz Maribora, učiteljev o priliki 40letnice / ter še mnogo posameznih kmetovalcev. Ti obiski so dokazali živo zanimanje za zavod.

Dne 27. avgusta se je zaključil z javno skušnjo prvi tečaj. Od prvotno sprejetih 26 učencev se je vdeležilo tega izpita 24. Dva sta bila v teku leta izključena. Govorice o ničvrednosti šole, o nameravanem izstopu večine učencev takoj v početku radi nje nepopolnosti itd. so s tem ovržene. Nasprotno so pokazale skušnje, da so učenci v tako kratki dobi kljub mnogim začetnim težavam mnogo pridobili, da so svoj čas na zavodu zelo plodonosno porabili, da so si pridobili zmožnosti, ki bodo napredek našega kmetijstva zelo pospeševale.

Za prihodnje leto je pot že vglajena. Šlo bo de že lažje. Spopolnjevanje bode naglo sledilo prvemu vstroju. Prijatelji šole in sploh tisti, ki pošiljajo učence, so pa naprošeni, da posebno vpoštevajo sledeče: Pri kratkodobnosti učnega tečaja (10 mesecev) se zamore učence dovolj za svoj stan priučiti le, če je marljiv in razumen, če se res za stvar zanima. Torej le marljive, / razumne in resne učence! / Radi boljšega izbiranja je najboljšje, da se oglasijo prosilci osebno pri ravnateljstvu. Elementov, ki znabiti mislijo, le eno dobo na javne stroške preživeti, ali si s temi nauki kako drugo poč ugledati, / ali ki mrzijo delo in pričakujejo tu le udobno življenje, nikar v ta zavod! / Za težaven, trudapolen stan se treba s trudom pod strogim navodilom pripravljati, / toliko lažje bode šlo pozneje, toliko večje in izurjenjše moči se bodo lotile dela s težavami se igraje.

Ravnateljstvo štajerske deželne kmetijske šole St. Jurij ob juž. žel.

J. Belle m. p.

Mariborski okraj.

m **Maribor**. V nedeljo, dne 18. kimovca se je našla žepna ura z verižico na potu blizo Limbuša (Lembach). Kdor jo je izgubil, naj se zglesi pri vratarju javne bolnišnice v Mariboru.

m **Mariborsko porotno sodišče**. V ponedeljek, dne 19. t. m. je stal pred porotniki 17letni delavec Franc Kobale v Kovačevsi zaradi posilstva. Obsojen je bil na eno leto težke ječe. — Isti dan se je morala zagovarjati pred porotnim sodiščem 57letna Marija Kašovic iz Selnice ob Dravi, ki je bila obtožena radi hudodelstva požiga in goljufije. Obtoženka je dne 6. maja 1910 svojo hišo pri Sv. Lovrencu nad Mariborom na 7 mestih zažgala in se skrila potem v kleti te hiše. Porotno sodišče je obtoženko hudodelstva požiga oprostilo, pač pa je bila obsojena radi goljufije, storjene s tem, da je zažgala svojo hišo s tem namenom, da bi dobila od zavarovalnice zavarovalno svoto, na eno leto težke ječe.

m **St. Ilj** v Slov. gor. Najhujši nemškonnacionalni zagrizenec v naši fari je dr. Wenigerholz, doma — čujte — iz Središča na Štajerskem. Kako ta mož sovraži Slovence, to presega že vse meje! In vendar živi večinoma od Slovencev. Pri otvoritvi našega „Slovenskega Doma“ je v družbi z nekimi nemškutarskimi mladiči izzival mirne Slovence. Se li to spodobi za akademsko izobraženega gospoda? Kako je delal proti izvolitvi slovenskega župana, to je škandalozno. Vsi, tudi Nemci so se zgražali nad slučajem Flucher. Pri agitaciji je povsod zraven, a če ga pokličejo k bolniku, mnogokrat ne gre. So nam znani slučaji. Domačini so ogorčeni, on se pa še čudi, zakaj. Slišati je v tem oziru marsikatero ostro izjavo. Gospod doktor, vprašam Vas, je-li to lepo od Vas, ki služite tako lepemu človekoljubnemu poklicu, ali ne morete svoje politične strasti malo premagati? Bodite prepričanja, katerega hočete biti, toda nad vsem Vam

morajo biti stan in tiste dolžnosti, ki jih imate kot zdravnik.

m **Ciršak** pri St. Ilju v Slov. gor. Najhujši agitator za nemško šulferajnsko šolo je pri nas nek učitelj, ki poučuje na nemški šulferajnski šoli. Ta učitelj je velik nasprotnik Slovencev in katoliške vere. Čujte Cirberžani! Na mnogih krajih je bil že učitelj, pa povsod so ga odslovili. Celo Nemci so ga odslovili, ker je hujskal otroke proti veri in agitiral za „Proč od Rima“, to se pravi proč od svete katoliške cerkve. Ko se je oženil, je vzel za ženo tako, ki je odpadla od sv. vere. Ni se dal poročiti in oklicati pri domačem katoliškem gospodu župniku, ampak pri protestantskem pastору. Na Ciršaku bo agitiral tudi za protestantsko krivo vero. Čujte Cirberžani in Selnčani! Takemu človeku boste dali svoje otroke v šolo? Takemu človeku boste dali duše svojih neumrjohih otrok, za katere boste dali enkrat odgovor pri večnem sodniku? Bog nas varuj!

m **Ciršak**. Lep shod se je tukaj vršil v nedeljo dne 18. t. m. Premajhna je bila hiša gospoda Petra Lenca, nasproti prostoru, kjer gradi Schulverein poslopje za novo nemško šolo, da bi obsegla vse zborovalce, na stotine jih je moralo zborovati na lepem vrtu pred hišo. Za predsednika shoda je bil izvoljen cirberški župan gospod Hauc, ki je kot župan najboljši severne slovenske občine zborovalce iskreno pozdravil. Poslanec Roškar je govoril o državnem in deželnem zboru. Ko je omenjal obstrukcijo v deželnem zboru, je vse ljstvo viharno zahtevalo, naj poslanci boj v deželni zbornici proti drzni nemški večini nadaljujejo. Poslanec dr. Verstovšek je razmotril v daljšem govoru, kakšen namen ima nemški Schulverein, da hoče v Ciršaku napraviti novo nemško šolo. (Kazal je na kupe kamenja, ki je pripravljeno za stavbo nove mučilnice. Ko je govornik končal, so soglašali vsi v tem, da bodo zastavili vse moči, da ta šola ne bo imela otrok. Nato se je soglasno sprejela resolucija, v kateri odobravajo volilci obstrukcijo poslancev v deželnem zboru, izrekajo poslancem zaupanje in protestirajo proti novi nemški šoli.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Velepospovnanega g. okrajnega glavarja uljudno pozivamo, naj si ogleda v „Marburger Zeitung“ od dne 10. septembra t. l. dopis od Sv. Trojice v Slov. gor. Tam mu sam naš g. župan prizna, da razobeša trojiško gasilno društvo frankfurtarsko zastavo v svojem lokalni in da je iz političnih razlogov izobčilo našega zdravnika iz društva. Ta je bil podpornik društva, a pri nekem zasebnem pogovoru je zahteval od mladega g. Goloba, da se naj z ozirom na slovenske člane društva izdajajo vsaj dvojezična vabila k društvenim prireditvam. No, g. Feri, ki takrat še ni bil polnoleten, se je udaril na prsa in vskliknil: „Dokler sem jaz tu, nikdar!“ Če torej sedaj zatrjuje župan, da je hotel naš zdravnik društvo slovenizirati, je to iz trte izvil, ker o tem niti govora ni bilo. Sicer pa je vprašanje, ali sme biti sploh gasilno kot dobrodelno društvo tako izključno frankfurtarsko, kot je trojiško. Res, to je germanizacija, in germaniziranje ni namen gasilnih društev. Izobčevanje članov iz edino političnih v z r o k o v je pa zopet eminentno političen čin, radi katerega bi vsaka pravična vlada zahtevala od nepolitičnega društva, kot je naša požarna bramba, zadoščenja. Velepospovnanega gospod glavar ste že pustili preiskavati razmere pri našem gasilnem društvu. Kaj ste tam poizvedeli, ne vemo; a tu imate v nemškem listu dokaz, da se vtikajo naši gasilci v politiko, da torej prestopajo svoj delokrog in da je že zadnji čas, stopiti jim na prste in jih naučiti reda. Ker tega nikar ne verjemite našemu županu, da je vse tako zadovoljno z njim in vse tako nemško prikrojeno. Že zadnje občinske volitve so pokazale, da znaša slov. manjšina eno tretjino vseh volilcev, in če bi ne bilo brezprimerne nemškutarskega terorizma, bi se bilo morda celo pokazalo, da imamo večino. Pri ljudskem štetju bode pa itak videli, da živi v trgu samo kakih 30 Nemcev (prisiljenih namreč in z otroci vred) in do 300 Slovencev. Da je pri takih razmerah frankfurtarica, hajlanje in drugo, kar vse počenjajo nekateri naši gasilci, izzivanje in politično hujskanje, to je jasno kot beli dan. In zato trdno upamo, da boste napravili tukaj red, gospod glavar. Bodite uverjeni, da je tudi med gasilci samo peščica vsenemških hujskačev, da je pa večina slovenska, ki se samo vsled pritiska in tiranizacije od strani one peščice ne upajo nasprotovati jim.

m **Sv. Lovrenc** ob kor. žel. Lehn pri Ribnici je bil nekaj združen s Krecnbahom v „Ortsgemeinde Krätzenbach“. Večina občinskega odbora, ki je imel svojo pisarno v St. Lovrencu, kamor so imeli nekateri Lehnčani štiri ure peš-hoda, je bila v nemškutarskih rokah. Tako je bilo do leta 1887. Mož, kateri se je spretno zaletaval v to nemškutarsko trdnjavo in jo končno tudi iztrgal iz nemškutarskih rok in katerega žalobog ni več v Lehnu, mi je nekoč pripovedoval o občinskih volitvah tako-le: „S pomočjo Vetuškove in Urbančeve hiše se mi je posrečilo pridobiti 12 precej odločnih Lehnčanov; jaz sem bil trinajsti. Zbirali smo se na dan volitve v novi šoli. Že grede so začeli nekateri obupavati, rekoč: „Smejali se nam bodo tržani, ko nas preštejejo.“ Pred trgovom smo se razpršili na vse vetrove in po eden in eden prišli od različnih strani na volišče. Ko so nas na naš napad nepripravljene Krecnbaharji zapazili, so po celem trgu od gostilne do gostilne vpili na pomoč, a zastoj. Srečkali smo v vseh razredih — pl. Gasteiger je vlek el srečke — in zmagali. Godci in topiči so naznanjali oko-

lici, da se seli občinska pisarna v središče obeh občin, v Lehn. Krecnbaharji in tržani so pod vodstvom Milemeta in Kelnjerja prišli sicer večkrat s 40—50 volilci — bolnike naabasali na vozove — v Lehn, ali morali so vsakokrat sramotno oditi. Da bi bil tudi teh bojov konec, prosili so Lehnčani, naj se občini ločita, kar se je lani tudi dovolilo. Nehvaležni bi bili, ako bi se večkrat ne spominjali tega vrlega junaka, ki je odprl pot dosedaj samostojne občine Lehn in prinesel v Lehn mnogo veselja. Prirejal je v tem samotnem kraju veselice in tombole, katerih prej tukaj nikdar ni bilo. Ustanovil je podružnico družbe sv. Cirila in Metoda in tako osigural lehnski šoli slovenski učni jezik, tamburaški in pevski zbor, tercet na lok, poštno nabiralnico itd. Sedaj pa slišimo žalosten glas, da je v Lehnu zopet vse zaspalo. Kjer ni ognja, ni toplote. Le nekaj več navdušenja za dobro stvar in pomladansko solnce bo oživilo merodajne zaspance in vrnilo se bo zopet veselje v sicer samotne, a lepe lehnske pokrajine.

in Sv. Križ pri Mariboru. Za „Slov. Stražo“ se je nabralo na gostiji Mihaela Hojnik in Franciške Zucko 5 K 70.

Ptujski okraj.

p Sv. Marko niže Ptuj. Okoli 200 volilcev se je zbralo zadnje nedelje na shodu, ki ga je priredil deželni poslanec gospod Ozmeč. Volilci so ogorčeno obsojali hinavsko pisavo „Štajerca“ v zadevi obstrukcije v dež. zboru. Na shodu so se brez vsakega ugovora sprejele resolucije, ki odobravajo postopanje poslancev S. K. Z. v deželnem zboru, jim izražajo zaupanje volilcev ter jih vspodbujajo k nadaljnjemu odporu proti krutim nemškim silovitostim.

p Hajdin. V nedeljo dne 18. t. m. je imel pri nas shod deželni poslanec gospod Ozmeč, ki je poročal o delovanju v deželnem zboru, o obstrukciji itd. Govornikova izvajanja so izzvala burno odobravanje. Gospod Brenčič je orisal nasilno nastopanje posiljenecem v Ptuj in na ptujskem polju ter s krepkimi besedami pozival k narodni zavednosti in k odporu proti privandranim tujcem. Poslovodja Al. Pišek je poročal o skupni prodaji živine in navajal nadaljne namene, katere ima Osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje. Z velikim navdušenjem se je sprejela resolucija, ki odobrava obstrukcijo poslancev S. K. Z.

p Velika Nedelja. Dne 19. t. m. je prišel Poplatnik Ignac v hišo g. Laha v Sodinskem vrhu in zahteval od njegove hčere, da bi mu šla kopat krompirja. Ker tega ni hotela storiti, jo je z litrovsko steklenico udaril po glavi, da je dobila težke telesne poškodbe. Zločinec je že prejel zaslužen kaznen.

p Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Nedelja, dne 11. septembra je bila za našo župnijo pomemben dan. Igra „Tri sestre“ se je prav izborna obnesla. Posebno moram na tem mestu pohvaliti dekleta, ki so, čeravno so prvič nastopila, vsaka svojo vlogo dobro izvršila. Ker noben stan ni iz samih rožic in veselja, tako je bilo tudi pri teh treh sestrah, med katerimi je vladalo veselje in sovraštvo druge proti drugi. Še enkrat povdarjam, da je bil dan poln zabave. — Pred vsem pa moram pohvaliti našo mladino, katera je začela svoje cilje dejanski izpolnjevati. To priča novi oder, katerega otvoritev je bila po govornikovih besedah res veličastna. Mladina, le tako naprej, in tvoji sovražniki bodo morali podleči kakor sneg pred pomladanskim solncem.

p Zetale. Znani gosp. Pirstinger, potovalni učitelj za kmetijstvo, nas je dne 5. t. m. prav pošteno potegnil za nos. Kakor smo slišali v nedeljo, dne 4. t. m. v razglasu po rani sv. maši, napovedal je za ponedeljek ob 10. uri dopoldne poučno predavanje o sadje- in vinoreji. Zbralo se je res več posestnikov v gostilni g. Berlisga in pričakovalo predavatelja. A tega ni bilo od nikoder. Mar misli g. Pirstinger, da imamo kmetje toliko časa? Zakaj ni storil svoje dolžnosti?! Mi se ne damo za nos voditi!! — Sicer pa bi mu pripravili, taka predavanja ob nedeljah in praznikih prirejati.

p Svetinja. Vojaško veteransko podporo društvo pri Svetinjah priredi dne 26. septembra popoldan ob 4. uri tombolo pri g. Matjažu Pihlar v Zerovineh. Po tomboli prosta ljudska veselica. Svira svetinjska veteranska godba. K obilni udeležbi se vabi slavno občinstvo.

p Središče. Na gostiji Kikel-Zadravec v Šaloveh je sprožil g. Podgorec misel, da se je licitirala za mladeniško in dekljsko svazo v Središču ena cigara G. Brumen Vincence je tem petom kot licitant spravil lep dar 6 K 88 vin. zvezama. Živelci poscemovalci!

Slovenjgraški okraj.

s Razbor pri Slov. Gradu. Ni dolgo od tega, ko sem ob priložnosti vprašal knjižničarja tukajšnjega izobraževalnega društva: „Priatelj, kako pa se kaj počutiš, ker te je „Faraonov mučenik“ letos že štirikrat v „Štajercu“ obral?“ On pa mi je odgovoril: „To mene prav nič ne peče, kar tisti mož počne; celo veseli me, ko vidim, da sem pretežek za njegov želoдец. On, ki 11 ljudi hkratu pozoblje kakor kokoš proseno zrno, mene vendar-le ne more prebaviti. Ker tako nenaravno hrano vživa, enkrat cela drevesa, drugič pa kar po več ljudi, se je le bati, da se mu bo želoдец pokvaril; to pa spet ne briga mene, ampak njega samega.“ „Oglej si ga drugičkrat bolje,“ sem opozoril knjižničarja, „morebiti boš že videl kake sledove podobne boleznj na njem.“ „Se ne splača ga opazovati,“ je odgovoril knjižničar in mi podal roko v slovo.

s Razbor pri Slovenjem Gradu. Ker so izjave liberalnih mož značilne za spoznavanje njihovega značaja, zato objavim tukaj dve, da lahko vsak, kdor še ni čisto zmešan po „Štajercu“ ali „Narodnem Li-

stu“, spozna, koliko je verjeti ljudem take baže. Prva: Eden izmed tukajšnjih fantov nosi znak „Mladeniške zveze“ na sebi. Ko ga je pa znani štajercijan-sko-narodni mož ugledal, ga je začel zmerjati za nemškutarjem!! Ni li to najnesramnejše početje, ako nemškutar po načelu, ki se z vsemi močmi trudi za razširjanje zloglasnega „Štajerca“, zmerja drugega z nemškutarjem, ki nosi slovenski znak in deluje za slovensko stvar? Druga: Pred nekaj časom je hodil v tej okolici agent neke tovarne za kmetijske stroje. Dotični je med drugimi lažmi tudi nakvasil ljudem, da je g. Jelovšek, deželni potovalni učitelj za živinorejo, kriv, da je kava in drugo južno sadje drago. In vendar se ni našel nikdo, ki bi ga bil pošteno zavrnil; še več: našli so se celo, ki so mu verjeli. — Ko se naznani kak poučen shod, ki se skliče vedno iz najboljšega namena v svrhu preganjanja nevednosti, se še mnogo ljudi zdi preučeni, da bi se ga udeležili. Ko se pa kak širokoustnež odkod priklafi z namenom, kolikor mogoče ljudi opehariti, pa je vse zadrženo nad njegovim govorjenjem in naj govori karkoli, nikomur se ne kihne; njegove besede se jim zde samo suho zlato. — Kmetje! Dokler boste tako radi verjeli vsakemu širokoustnežu, ki pride iz tujih krajev, dokler se boste vsak le na svoje moči zanašali, boste ostali zmiraj gospodarsko slabi; solnce sreče vam bo malo sijalo. Kmetje, združite se! Vse liberalce pa izločite iz svoje srede; oni so vam v vsem svojem dejanju in nehanju v škodo. Liberalce pozna le zmiraj samo sebe, občini blagor mu je malo mar.

s Št. Janž na Vinski gori. Naš župan Vodušek hoče biti mogočen mož, in sicer je poln štajercijanske modrosti. Apoteker Rauscher jim posreduje. Da dobivajo Vodušek in še več njegovih sovrstnikov ta neprecenljivi list „Štajerc“ brezplačno, se hodijo potem v Celje Nemcem klanjat. Letos bi bil moral priti občinski lov na dražbo, ker ga je imel prej Auer na Dobrni. Ko je odšel Auer iz Dobrne, ga je prepustil pod roko Rauscherju. Ker torej Rauscher v resnici ni bil najemnik, ampak podnajemnik, bi se mu ne bil smel lov dati pod roko za 200 K. Oglasil se je v občinski pisarni g. Ivan Krajnc iz Št. Ilje zaradi lova, in objubil tudi 200 K in še 50 K za občinske uboge. Koliko bi dobila občina v 8. letih več! Nič ni pomagalo. Vodušek se držil le na Rauscherja. Kako on s svojim zelo učenim tajnikom v pisarni gospodari, vedo znabiti itak odborniki. „G'scheit“ bi bila rada oba, pa ne gre. Radoveden sem, kdaj se bodo občani spametovali, da ne bodo take moče volili v občinski odbor.

s Marnberg. Dne 16. t. m. proti večeru nas je obiskala toča. Najbolj se naklestila tržane in njihova polja. Okolici je prizanesla. Debela ni bila, a bilo je je dosti. Marnberžani še niso nikdar videli toliko toče. Odkod si upa priti kaj takega celo v Marnberg?

s Marnberg. Naši protestanti dobijo kmalu pastorico, ker se ženi njihov pastor. Je pač nekaj sreče in veselja za Marnberg po — toči.

s Marnberg. Dne 28. avgusta smo kanonično ustanovili Marijino družbo. Bog ji daj obilo svojega blagoslova, Marija svoje izdatne pomoči, da bi rastle, cvetela in vzgojila dobre in zveste sinove in hčere sv. katoliške cerkve in naše domovine. Mladeniči in mladenke! Od vas je odvisen razvoj in napredek Marijine družbe. Vsak posebej po svojih močeh in skupno delajte radi in z veseljem v ta namen. Ravnanje se vedno po zlatih naukih slavnostnega govornika vlč. g. Miroslava Volčiča ter jim pokažite na ta način svojo hvaležnost za njihov trud.

s Velenje. Nek tukajšnji posilnecem silno spoštuje nas Slovence. Dne 15. avgusta na večer je vpil na trgu: „Windische Hunde, windische Bagage, windisches Gesindel.“ To je po naše: slovenski psi, slovenska sodrga, slovenska druhal. Zapomnite si kmetje in kmetice te „ljubeznive“ naslove, in spomnite se jih tudi, kadar pridete v Velenje.

s Skale pri Velenju. Res žalostne razmere so v naši župniji. Ko tako gledam in opazujem, kako grdo in surovo obnašanje je pri naših nasprotnikih, se mora pač vsakemu poštenemu človeku zgabiti. Zaiostno je, da si upajo nasprotniki tako grdo napadati naše fante, celo s pretepanjem in surovim napadom grozijo katoliško-narodnim mladeničem, in to vse zato, ker nočejo zahajati v njihove slabe tovarišije in družbe, kjer se le pije in pretepa. Najdejo se celo taki, ki mislijo, da jih bodo s tem, če jim obetajo krvave napade in zasmehovanje, pridobili na svojo stran, pa zelo se motijo. Naši katoliško-narodni mladeniči ostanejo kljub vsem naporom od nasprotne strani stanovitni.

s Smartno pri Velenju. Pred nekaj tedni sem prišel skupaj z nekim duhovnikom iz Vidna na Italijanskem, ki je bival nekaj tednov v naših krajih. Pravil mi je, da pojde v Gradec, kjer živi kakih 1000 Italijanov-delavlavcev, da jim bode pridigal v italijanskem jeziku. To se zgodi brez vseh ovir. In Slovenci? Teh živi v Gradu okrog 30.000, pa se jim ni dovolila niti ena slovenska pridiga doslej. Prošili so že po posebnem poslanstvu graškega škofa samega, ki je dovolil, rekoč: če dobite v Gradu cerkev, kjer vam dovoli župnik slovensko pridigo. Toda glej, med tem so pa župni uradi v Gradu dobili ukaz, da naj nobeden ne dovoli. In do danes je ostalo tako. Pa ne samo v Gradu se postopa tako proti Slovincem. Tudi sicer v sekovski škofiji. Pravili so mi v Lučanah. 25 let je tam zdajšnji dekan. Prej je bila tamkaj vsako nedeljo ob 10. uri po sv. opravi pridiga v slov. jeziku. Ta mož je skrčil slovenske pridige na vsako drugo nedeljo, čez nekaj let na vsaki večji praznik

in jih je krčil tako dolgo, da jih sedaj ni — nič. Podobno je v drugih krajih ob meji. Seveda za Slovence niso nebesa, si misli Nemeč. Tje gor pride samo nemški Herrenvolk. Da, pa predstavimo si to dvojje. Kaj bi rekli Nemci v takem slučaju, če bi se odpravilo to, kar je od pamtiveka v navadi, oni, ki tirjajo, da naj bi duhovnik v kakem nemškutarskem gnezdu naenkrat par šulferajnskimi otrokom na ljubo začel moliti nemški v cerkvi, kq ti nemški še niti ne znajo. Drugič si predočimo, če tako ravna nasproti Slovincem celo nemški duhovnik, kaj naj pričakujemo Slovenci od posvetnih Nemcev, od ljudi, kakor jih živi v taboru nemških nacionalcev na tisoče, zlasti vsi po naših spodnještajerskih mestih in trgih? Če ne pozna oni večje pravice, kaj naj šele ti poznajo? Če se godi to na zelenem lesu, kaj šele na suhem? Tako nas zaničuje Nemeč, niti službe božje nam v našem jeziku ne privošči, niti tam, kjer nam gre po vsej pravici. Pa Nemeč nasproti Slovincu ne pozna pravice. Komur ob takih dejstvih ne zavre kri, tisti je sploh nima. Zato pa Slovenci, bodi konec tudi naše popustljivosti. Ne trpimo več, da se nam kratijo pravice slovenskega jezika po naših uradih, bodi sodiščih, davkarijah, glavarstvih. Zahtevajmo povsod, da uradi z nami slovensko občujejo. Žalibog se moramo celo za te pravice, ki so nam zajamčene v postavi, vedno sproti boriti. Toda bodimo dosledni in neizprosni, da nam vlada vendar enkrat da ne samo slovenščine za silo zmožnih uradnikov, ampak res slovenskih uradnikov. In sedaj poglejte na naše sodnije, glavarstva! Uradniki sami Nemci, ki niti slovenski ne znajo, ali pa le za silo, kaj šele, da bi imeli srce za ljudstvo, ali pa poznali njegove razmere. Res potrpežljivo si slovensko ljudstvo. Pa ta nespametna potrpežljivost ti je samo v škodo in kvar.

Konjiški okraj.

k Konjice. Povodom 60letnice rojstva premil. knezoškofa dr. Mihaela Napatnika, konjiškega rojaka, je milostljivi g. arhidijakon F. Hrastelj ob asistenci dekanjske duhovščine in mnogobrojnega občinstva daroval v torek, dne 20. t. m. prvokrat slovesno pontifikalno zahvalno sv. mašo.

k Konjice. „Narodni Dnevnik“ in „Nar. List“, glasili vseh duhovitih slovenskih liberalcev, torej tudi konjiških, sta objavila iz Konjic dopis, ki je poln različnih podlih nanigavanj in osebnih napadov na knezoškofa, arhidijakona in konjiške kaplane. Na te cvetke liberalne duhovitosti bi mi še ne odgovarjali, pa da bodo tudi tisti, kateri ne dobijo v roke teh listov, vedeli, kako olikani in izbrani v besedi, in kako resnicoljubni so konjiški liberalci, evo vam par duhtečih rožic iz dopisa. Najprej trdi učeni in vsevedni dopisnik, da so vsled „polom-konkurza klerikalnega konzuma v Konjicah razne pohlevne ovčice plačale za blagoslovljeno farško malho nekaj sto svetlih kronic.“ Kaj ne, kako imenitno je to povedano! Gg. liberalci, izprašajte si vest, koliko so pa že vam in vašim zavodom pohlevne ovčice nanosile ne samo svetlih kronic, ampak tisočakov, za kar jih vi sledete zmerjate. Dopisnik namreč dalje pravi: „Osle gre samo enkrat na led, a naši klerikalni kmetje so šli kaplanu Viktorju Pregleju še drugič na led in ustanovili so si kmečko hranilnico in posojilnico.“ Torej za „osle“ ima konjiški slovenski liberalce vas, vrle slovenske kmete, ki ste združeni v svoji kmečki hranilnici! Komur se izmed kmetov še sedaj ne bodo odprle oči, da obrne hrbet liberalcem v Konjicah popolnoma, za vselej in v vseh rečeh, potem pa res ne vem, kaj bi rekel. Dragi liberalci, po toči je prepozno zviniti, vi nas niste marali, zato smo šli; le spomnite se občenega zbora v letu 1908 vaše Posojilnice, vedeli ste dobro, za kaj se gre, a nam niste dali niti enega odbornika ne v načelstvu ne v nadzorstvu; zdaj so vam lahko jasne tudi besede g. arhidijakona, katere si v napačno razlagate in so vas tako silno razburile. Da pa spravljate s Kmečko hranilnico in posojilnico v zvezo tudi premilostljivega knezoškofa ter se norčujete iz visokih odlikovanj našega splošno priljubljenega g. nadžupnika, to kaže vse vaše nizkotno mišljenje, grdo zavist in sovraštvo do katoliške cerkve in njenih dostojanstvenikov. Vse se je razveselilo tako visokih odlikovanj konjiške nadžupnije in njene ga sedanjega g. nadžupnika, samo konjiški slovenski liberalce pobere kamen in ga z onemoglo jezo vrže na odlikovanca. Naša Kmečka hranilnica in posojilnica pa se, veselite se o liberalci, kljub vašemu natolcevanju tako lepo razvija, da ima že letos nad 300 tisoč kron prometa, dosti denarja in varnih posojil, in že skupno nad 500 vlagateljev in članov. Najemnino za svoje prostore pa cerkvi, kakor vsak drug pošten najemnik, pošteno plača. Cerkevna hiša pa vas liberalce popolnoma nič ne briga, niste prispevali k njenemu nakupu niti vinarja ne; zato tudi vaš „nobel“ izraz „cerkvena kramarija“ odločno zavračamo. Pazite samo, da ne opomnimo ljudi na vaše različne „kramarije“, potem se boste pa zopet sklicevali na krščansko ljubezen, Kristusa, ter Bog ve kaj še vse klicali na pomoč. Zato nikar ne poskusite še kaj proti nam v takem tonu pisati, kakor zadnjič, sicer pride mo s stvarmi, ki vam ne bodo ljube, in vam bomo eno tako zagodli, da vam dobička še celo ne bo doneslo.

k Prežigal pri Konjicah. Gospodar Anton Toman, naslednik na domu rajnega kononika dr. Pajeka, je dal na Prežigalu postaviti lično kapelico svete Družine. Gospod arhidijakon jo je v nedeljo popoldan slovesno blagoslovil ter primerno lepo nagovoril zbrane vaščane. Kip sv. Družine je kaj lepo napra-

vil K. Skaza, slovenski kipar v Grödnu na Tirolskem, ter ga vsestransko priporočamo.

k **Cadram.** V mariborski bolnišnici je umrl dne 16. t. m. pridren fantek 10letni Janez Sevšek. N. v m. p.!

k **Prihova.** V nedeljo, dne 18. t. m. je priredila pri nas S. K. Z. shod, ki je bil prav dobro obiskan. Poročal je deželni poslanec g. Novak o obstrukciji v deželnem zboru. Enoglasno se je sprejela resolucija, ki odobrava obstrukcijo poslancev S. K. Z.

k **Vitanje.** Dne 8. septembra smo imeli tukaj lepo slovesnost: Po ranem sv. opravilu šli smo v dolgi procesiji na pokopališče, kjer se je popolnoma prenovljena pokopališka kapela slovesno blagoslovila. — Velika, lepo izdelana kapela je bila leta 1865. za časa župnika Urbana Dietricha postavljena. Ima malo grobnico, v katero so leta 1887. položili truplo umrlega župnika g. Jožeta Brataniča, kateremu se je v kapeli vzdala priprosta plošča z latinskim napisom. Ta kapela se je letos temeljito popravila po našem zidarju g. Pavlu Senič. Akad. slikar g. Simon Fras iz Slivnice pa jo je na presno prav lepo preslikal, tako, da je zdaj velik kras za naše pokopališče. Naslikal je sledeče: nebesa, vice in pekel, zunaj na pročelju pa angela, ki sedi pri odprtem grobu, drži v eni roki palmovo vejico, z drugo pa kaže proti nebesom, kakor bi nam pridigoval: „Glejte svojo domovino, trudite se, da pridete gotovo tje!“ Slike so umetniško-mojstrsko izdelane, ravno tako razni primerni okraski. G. Frasu izrekamo najsrčnejšo zahvalo, da nam je po primeroma nizki ceni zapuščeno kapelo tako lepo prenovil: vitanjski župniji v diko, sebi pa v veliko čast. Obenem pa, ko se zahvaljujemo, tudi g. Frasa kot našega umetnika priporočamo vsem cerkvenim predstojništvom, da se pri svojih naročilih v prvi vrsti ozirajo na njega, svoja dela v prvi vrsti njemu poverijo, ker je resnično umetnik, ki dela čast slov. materi. Ne podpirati in klicati tujcev, če imamo boljših domačinov na razpolago! Tako dajemo domačemu umetniku veselje, sebe pa po svojih umetnikih častimo, češ, to je storil, ustvaril domačin, Slovenec. V tako lepo prenovljeno kapelo pa smo postavili nov, res tudi umetniško izdelan pokopališki križ, delo našega vitanjskega umetnika, daleč na okoli znanega kiparja g. Ivana Sojča, ki ima sedaj svoje bivališče in delavnico tukaj pri nas v Vitanju. Tudi njemu se prisrčno zahvaljujemo, da nam je v svoji požrtvovalnosti s svojim delom ustvaril prelep spomenik svoje ga delovanja. — Kakor g. Frasa, priporočamo tudi g. Ivana Sojča širokemu slovenskemu svetu, da se ga podpira z mnogimi naročili. On je od Boga mnogo obdarovan in občudovan umetnik, ki je delal veliko v domačih in inozemskih umetniških delavnicah, tako, da lahko zadosti tudi najfinejšim naročilom. — Vse delo prenovljenja kapele je stalo 700 K, kar se bo po prostovoljnih darovih poplačalo.

Celjski okraj.

Dij. kuhinji v Celju so darovali od 28. aprila do 12. septembra sledeči dobrotniki: Celjska posojilnica 600 K, Savinjska posojilnica v Žalcu 25 K, hranilnica in posojilnica Šmarje 120 K, prof. dr. Dolar 1 K, prof. Anton Jošt 2 K, posojilnica v Konjicah 50 K; Fr. Natek, poštni oficijal v Celju 2 K, dr. Juro Hrašovec 9 K 90 vin., dr. Juro Hrašovec v kazenski zadevi 5 K; sodna poravnava dr. A. Lenart proti Ant. in Art. Brežnik radi razžaljenja 10 K; Radovan Brežič od abiturijentske slavnosti ostalih 20 K 76 vin.; dr. Jos. Kolšek, odvetnik v Laškem, kot prispevek za dijaški izlet 20 K; Peter Majdič, mesto venca umrlemu Valentinu Južna v Sv. Jurju ob Taboru, 15 K, Brezovnik Anton, trgovec v Vojniku, dve vreči krompirja; J. Krajnc, notar v Šmarji, mesto venca pokojnemu g. Stupica, 10 K, Juro Naglav, Trbovlje, 5 K, M. Wutt, c. kr. davkar, nabral 56 K 12 vin.; Terezija Šentak, posestnica na Vranskem, mesto venca pokojnemu g. Josipu Žigan iz Žalca, 6 K, prof. M. Suhač 10 K, dr. Al. Brenčič iz sodne obravnave V VI. 441-10, 10 K, Južno-štajerska hranilnica v Celju 1000 K za leto 1910. — Vsem darovateljem iskrena zahvala!

c **Teharje.** Saperlot, takega vpitja, takega tuljenja pa še ne pomnimo, kakor je bilo v Štorah v nedeljo, 18. t. m. Skoro bi mislili, da je prišel sam „bognasvaruj“ iz svojega brloga, tak peklenski dirndaj je bil. Kaj pa je vendar bilo? Naši ljubi nemčurčki in štajercijanci so slavili svojo zmago pri občinskih volitvah dne 14. in 15. t. m. Koliko truda je stalo uboge reveže, predno so naberačili svojo večino. Ves nemčurški Izrael je bil pokoncu, od župana do birača, vse se je pehalo v potu svojega obraza. Naši slovenski možje so stali kot skala in zmagali bi bili gotovo, da jih niso izdali nekateri neznačajni kmetje, ki so v zadnjem trenutku potegnili z nasprotniki in tako spravili našo lepo občino v nemčurško-protestantovske roke. In v nedeljo, dne 18. t. m. prešli so ti klaverni junaki svoje Judeževno plačilo. Povabljeni so bili vsi, ki so se vpregli v šepasti nemčurški voz, v Štore na „Freibier“, ki pa ni bil „frei“, ampak plačan z obrestmi vred, z žulji delavecev. Zapeljanim, zaslepljenim volilcem izrekamo svoje pomilovanje. Nemčurjem je res zrastle greben, pa naj bo, tri leta niso večnost, in da je vse posvetno minljivo, vedo tudi oni.

Galicija. Ali že veste, kam gremo v nedeljo dne 25. septembra? Ne še! No, vam pa jaz povem: Na Pernovo k gospodu Francu Beherju, kjer priredi

izobraževalno društvo gališko veliko ljudsko veselico ob desetletnici svojega obstanka. Vspored je res zanimiv: 1. Petje; nastopi domači in žalski pevski zbor. 2. Pozdrav podpredsednika. 3. Slavnostni govor; govori gospod nadrevizor Vlad. Pušenjak. 4. Deklamacija; deklamira mala osemletna deklica. 5. Igra „Črevljar“; to bo smeja! 6. Ako bo čas dopuščal, bode še ameriški popotnik razlagal svoje dogodke iz svojega pota. 7. Prosta zabava z raznimi komičnimi prizori. Med posameznimi točkami svira godba. Torej v nedeljo vsi na Pernovo, kjer se bo videlo in slišalo toliko in tako lepih reči. Za oči in ušesa bode društvo poskrbelo vse, kar blaži srce. A za želodec bode pa gospod Reher vse potrebno preskrbel. Zatorej pričakujemo, da nas tudi naši sosedje iz Celja, Petrovč in Žalca in Savinjske doline sploh počaste z obiskom na naši prireditvi.

c **Frankolovo.** Shod, ki se je vršil tukaj v nedeljo dne 18. t. m., je bil lepo obiskan. Poslanec Pišek je govoril o delovanju državnega zbora in omenil vzroke obstrukcije v deželnem zboru, deželni poslanec Terglav je obširno orisal delovanje deželnega zbora in ožigosal nečuvno početje nemško-nacionalne večine. Soglasno se je sprejela resolucija, ki odobrava obstrukcijo poslancev S. K. Z. Nazadnje je govoril še nadrevizor gospod Pušenjak, in sicer o delovanju politične, izobraževalne in gospodarske organizacije S. K. Z. Zavračal je trditve, da je kmet kriv draginje ter tudi razložil delovanje Osrednje zadruge za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje.

c **Šmarski okraj.** Popotnik iz Grobelnega svari stariše in predpostavljene, naj ne puščajo mladine na take shode, kakor je bil 4. septembra na Ponkvi. Pravi, da so se ga nekateri preveč nalezli, ker jih tako uči „ljuba katoliška izobraženost in duhovniki.“ Pisatelj, menda si imel bato v ušesih. Katoliška izobraženost prepoveduje pijančevanje in duhovniki so na shodu mladino zelo svarili pred litrom. Ako se ga je kdo še iz navade preveč nalil, je to storil ne po naukih katoliške izobraženosti, ampak po svobodomiselnih naukih „Narodnega Lista“.

c **Rečica ob Savinji.** Dne 4. septembra se je blagoslovila parna brizgalna. Ob 2. uri popoldne je bil sprejem društev pri trški kapeli, potem se je pomikal spreved proti trgu in po trgu z drameljsko godbo, s tujimi brambovskimi društvimi in z enim veteranskim z zastavami. Po dohodu po trgu smo šli v cerkev k večernicam. Po večernicah je bilo blagoslovljenje parne brizgalne. Blagoslovil jo je č. g. kaplan Fr. Rop. Po blagoslovu je imel kratek govor in potem sta govorila še dva brambovca. Nato je bila poskušnja s parno brizgalno, ki je prav dobro delovala. Po poskušnji se je razvila živahna prosta zabava.

c **St. Jurij ob juž. žel.** K razglasu za 10. mesečni tečaj na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob juž. žel. je pripomniti, da so za istega sledeči okrajni zastopi ustanovili štipendije in sicer, šmarski, celjski, Laški trg, Gornji grad in Soštanj. Mladenci iz teh okrajev si torej lahko tam zasigurajo svoje štipendije.

c **Polzela.** K občnemu zboru požarne brambe dne 25. septembra naj pridejo vsi polzelski možje in mladeniči. Ker bode vpisovanje novih udov, naj pristopijo vsi, ki še niso zraven, k požarni brambi. Dosedaj se je žalibog opazilo, da jih veliko ni zraven, kateri bi lahko bili, da, nekateri so še celo nasprotni temu prekoristnemu društvu. Torej v nedeljo dne 25. septembra pristopite vsi fantje in možje, ki niste odvisni od fabriškega „fajerbera“ in Schulvereina, k slovenski prostovoljni požarni brambi polzelski. Na pomoč!

c **Vransko.** Dne 4. t. m. smo imeli na Vranskem volilni boj. Toda to niso bile državno-ali deželnozbornske volitve, ampak imele smo dekleta Marijine družbe volitev nove predsednice. Izvolile smo zopet že 8 let delujočo prednico Ivano Kovčev.

c **Kalobje.** Zadnjo nedeljo smo si ustanovili kmečko bralno društvo. Ustanovni občni zbor, ki se ga je udeležilo lepo število mož in mladeničev, žen in deklet, se je vršil po sv. maši. (Otvoril ga je domači gospod župnik Kostanjevec. Urednik Kemperle je v navdušujočem govoru vnel zbrane za pristop v novo društvo, ki naj postane središče vsega duševnega delovanja na Kalobju. Gospod Žličar iz St. Jurija ob juž. žel. je zlasti spodbujal fante in dekleta k pridnemu čitanju. Č. g. kaplan Leben iz Slivnice pri Celju je orisal zgodovino Slovencev in na podlagi zgodovinskih dejstev povdarjal pomen izobrazbe. Po kratkem nagovoru domačega gospoda župnika je pristopilo na 30 članov in se je izvolil naslednji odbor: Miha Mahne star., predsednik; A. Tržan, župan, podpredsednik; Miha Mahne ml., tajnik; Jože Kostanjevec, župnik, njegov namestnik; Fr. Pader, blagajnik; Miha Virant, njegov namestnik; Anton Rozman, knjižničar.

c **Nova štifta pri Gornjem Gradu.** Ha, ha! Gospod urednik! Ha, ha, ha! Tako se pa že zdavnaj nisem smejal, kakor sedaj, ko sem bral v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ imenitni popravek gospoda nadučitelja Ivana Kelca. Ha, ha, ha! In da ste ta popravek tako lepo natisnili! Ha, ha, ha, ha, ha! Toda bodimo resni in oglejmo si nekoliko resnost tega popravka. Za Novoštiftane sicer ni treba, da se ta popravek malo pregleda, ker g. nadučitelja dobro poznamo, pa za druge. Pred vsem pravi g. popravkar, da „ni res, da bi vžil v gostilni pri Golobu, da bi bilo bolje, naj bi vžil škof olje na solato, nego duhovnikom na glavo; nego res je, da sem rekel, v č a s i h bi bilo bolje, da bi si vžil škof tisto

olje na solato, nego nekaterim na glavo.“ Konstatiramo, da je v gostilni rabil besedo „duhovnikom“, kar tukaj taji. Sicer je pa v stvari vseeno, če se rabijo te besede splošno za vse, ali samo za nekatero duhovnike; besede so poniževanje zakramenta sv. mašniškega posvečenja, kakor so navzoči kmetje tudi razumeli. V svojem popravku pravi g. nadučitelj Iv. Kelc, da je pri Golobu onim besedam dostavil: „da je povedal to eden naših župljanov bivšemu župniku g. Pajmonu v obraz.“ G. nadučitelj! Vi ste pri Golobu dne 7. avgusta najprej povedali te besede o olju in solati, in šele potem, ko Vas je mož Rifl vprič vseh odločno zavrnil, ste se začeli izgovarjati na Hrvatovega Ndrečeta, češ, da je že ta g. Pajmonu te besede povedal. Nato Vam je pa kmet Vrtačnik povedal, da je sramota za Vas, kot študiraneža človeka, če pobirate besede za takimi, ki so zganjepitju vdani. To tudi lahko priče vsak čas potrdijo. Če se ta resnica pribije, potem Vaše govorjenje ne izgleda tako nedolžno, kakor ga v popravku hočete slikati. In da res ni bilo tako nedolžno, kaže to, da so Vas kmetje, ki niso nič študirali, zavoljo Vaših besed zavračevali! Pa pojdemo dalje! Vi, g. nadučitelj, pravite, da škof vlije duhovnikom olje na glavo. Ko sem hodil jaz v šolo, smo slišali, da se duhovnikom mazilijo s sv. krizmo roke, ne pa glava. Zato tudi napredni listi tako radi pišejo o „žegnanih rokah“ duhovnikov, ne pa glavah. Kot veren pristaš in razširjevalec naprednih listov bi se bili morali navsak način že tega naučiti. Če se ne motim, sem enkrat slišal, da mora imeti vsak nadučitelj sposobnost za poučevanje veronauka (Op. uredništva: Tako je!). Kako bode pa Vi razlagali veronauk, če niti ne veste, kako se delijo zakramenti! Vi pravite, g. nadučitelj, da, ko ste rabili one besede, niste govorili o nikakem zakramentu. Res je, da bi to ne bil nikak zakrament, če bi vžil škof olje na glavo. Ali Vi ste v svoji nevednosti to zamenjali z maziljenjem rok. Če pa se govori o maziljenju novomašnikov s sv. krizmo, tedaj se pa govori o delitvi zakramenta sv. mašniškega posvečenja. Kot kristjanu bi Vam moralo biti znano, da se posvečeno olje, torej tudi sv. krizma, ne sme nikdar rabiti v navadne človeške potrebe. Zato Vaše besede značijo zaničevanje ali vsaj ponižanje zakramenta svetega mašniškega posvečenja. Poglejmo še dalje Vaš učeni popravek. Vi pravite, da „je olje le vidno znamenje zakramenta.“ Svoje dni sem imel iz veronauka v ljudski šoli prav dobro. Toda te Vaše učenosti nisem razumel. Zato sem vzel zopet v roke katekizem in iskal v njem pojasnila, in sicer v sedanjem in v prejšnjem katekizmu. V naši hiši je bil namreč katekizem vedno v časti, in zato imamo še obojnega. Nšel sem v obeh katekizih: „Zakrament je vidno znamenje nevidne milosti.“ Tudi sem našel, da je k vsakemu zakramentu potrebno „vidno znamenje“, postavljeno od Jezusa Kristusa. Iz ljudske šole pa sem si zapomnil, da je to, če se napravi vidno znamenje kakega zakramenta v ređu, že zakrament. Zato, če se govori o maziljenju mašnikov s sv. oljem, ali po Kelčevem, o „vlijanju olja na glavo“, se govori o vidnem znamenju, ki je zakrament. Gospod nadučitelj! Jaz bi Vam svetoval, da drugokrat, kadar bode kaj popravljali, vzamete v roke katekizem in ga vestno preberete, da ne bode sami svojem ugledu tako škodili. Sicer pa sem Vam za ta Vaš popravek prav hvaležen, ker z njim javno potrdite, da ste one besede res govorili v krčmi pri vinu.

c **St. Jur ob Taboru.** V nedeljo, 25. t. m. po večernicah bo v cerkveni hiši podučen shod. Govoril bo bogoslovec F. Lukman iz Vranskega. Obilna udeležba pokaži, da smo srres napredni!

c **Izobraževalno društvo v Celju.** V nedeljo, 25. septembra popoldne ob pol 4. uri bo v veliki dvorani „Pri belem volu“ predavanje o letošnjem gospodinjstvem tečaju na Teharjih (poroča mladenka Antonija Piatar) in veseloligra „Jezna nad petelinom in kes“. Čisti dobiček se porabi v pokritje stroškov za noči društveni oder.

c **Braslovče.** Prostovoljna požarna bramba priredi v nedeljo 2. vinotoka ob 5. pop. ljudsko veselico v gostilniških prostorih g. A. Plaskan. Na vsopredju je godba, arečolov, šaljiva pošta, strljanje na dobitke, ples in druge zanimivosti. — Odbor.

c **Polzela.** Prostovoljna požarna bramba ima v nedeljo, dne 25. septembra t. l. ob 3. uri pop. v prostorih g. Cimpermana svoj redni letni občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brežiški okraj.

b **Rajhenburg.** Dne 17. septembra sta bila poročena v tukajšnji župnijski cerkvi g. Kristijan Starkl, trgovec v Sevnici, in gdč. Ana Kacijan iz Rajhenburga. Bilo srečno!

b **Rajhenburg.** Dne 13. septembra ob 8. uri zjutraj je umrl po dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, Franc Kralj, veleposestnik v Dovškem. Bog mu je naklonil precej visoko starost. Zapustil nas je v 86. letu svoje starosti. Pogreb je bil v četrtek, dne 15. septembra popoldne. Rajni je bil eden najuglednejših mož naše župnije. Velika množica ljudi, ki ga je spremljala k zadnji poti od hiše žalosti do župnijske cerkve v Rajhenburgu, kjer so se opravile maše zadušnice, je glasno pričala, kako priljubljen je bil. Ob odprtem grobu pa se je marsikomu zasolilo oko, ko se je spomnil, kolikega dobrotnika mu polagajo k večnemu počitku. Rajni Kralj je bil večkrat ud okrajnega zastopa. Skozi več let je bil tudi občinski svetovalec in odbornik. Nad 40 let pa je bil ključar prijazne cerkvice sv. Jakoba, za katero je storil vse, da bi bila vredna imena hiše božje. Kot vrl faran je bil vedno pripravljen s svojim darom tudi za olepšava župnijske cerkve. Bil sem celo priča, kako iz srca rad je privolil, ko ga je gospa soproga prigovarjala, da daruje rodbina Kraljeva za novo župnijsko cerkev Marija Lurd v Rajhenburgu okno,

ki stane 1200 K. Kako rad je rajni dobrote delil, kaže tudi to, da je bil blizu 1000 otrokom krstni, oziroma birmanski boter. Bodi mu torej zemljica lahka, bodi mu blag spomin! Žalujoci gospej soprogi rajnega in njegovi hčerki najglobokejše sožalje!

b St. Peter pod Svetimi gorami. Dne 8. sept. je umrl tukaj revni težak Jurij Koren, ki je bil v vojski v Schleswig-Holsteinu, kjer si je zaslužil kot zvest in hraber vojak odliko. Dne 10. septembra pa je umrla Neža Osojnik, pridna in vzgledna kmetica, po dolgi in mučni bolezni.

b Sv. Peter pod Sv. gorami. Neusmiljena smrt je ugasnila življenje blagi in nepozabni materi, sedaj vžitkarici v Trebčah, Neži Osojnik. Rajnika je bila zelo priljubljena, kar se je videlo tudi pri pogrebu, ki se ga je udeležilo mnogo ljudstva. N. v m. p.!

b Sevnica. Sevnčani, sedaj premislite dobro ter dajte vendar svoje otroke v slovensko šolo; pustite za vedno nemško gnezdo pri miru. Nikdar vam ne bode žal. Sedaj se začne kmalu drugo šolsko leto, zato je tem bolj treba, da rešimo ubogo, zaslepljeno ljudstvo. Posebno članice Dekliške zveze stopite na plan ter pokažite svojo železno voljo pri bratih in sestricah!

Kozje. Dne 18. kimovca se je vršil shod naše Slovenske kmečke zveze v Kozjem, ki se je po izvajanjih dr. Fr. Jankoviča o vzrokih obstrukcije jedno-glasno izjavil za obstrukcijo v deželnem zboru. Navzoči volilci — med njimi tudi zelo mnogo obrtnikov — so izrekli ob splošnem navdušenju željo, da naj slovenski poslanci vstrajajo na dosedanji poti v boju za pravice slovenskega ljudstva.

b Zabukovje. Krasno zborovanje se je vršilo tukaj zadnje nedelje. Poročat je prišel poslanec dr. Benkovič, ki je zlasti ostro prijel liberalce. Govorili so tudi č. g. župnik Stoklas in drugi. Sprejela se je ostra resolucija, ki odobrava obstrukcijo posl. S. K. Z. v deželnem zboru. Poslanec dr. Benkovič je odgovarjal tudi na razna vprašanja radi poldnevne-ga pouka in pa sejmov.

b Pišce. Poldnevni šolski pouk. Radi upravičenih želj našega kmečkega ljudstva sem prisiljen tudi tej zadevi posvetiti par vrstic. Ne samo pri nas, temveč po vsem slovenskem Spodnjem Štajerju vlada odločna zahteva glede poldnevne-ga pouka na naših ljudskih šolah. In ta zahteva vre zlasti v zadnjem času z mrzlično naglostjo na dan. Da se je ta zahteva tudi pri nas iz važnih vzrokov ukoreninila, navedem tukaj nekatere razloge: 1. V našem okolišju je po navadnem šolskem načelu podaljšan dopoldanski šolski pouk dopoldan od 1—1½—2—3 ure, torej po različni razredov za pol, eno in dve uri. In za to bor-no pol ali eno uro morajo otroci gladovati opoldan, kar je za taka mlada bitja, ki potrebujejo še pogo-stejše hrane kot odrasli človek, preusodno. Razume se, v kakem položaju se nahajajo otroci ubožnejših, od šole za eno uro ali še več oddaljenih starišev, kateri zlasti v zimskem času niso v stanu istim preskr-beti povoljne obleke in obuvala in jim podati košček kruha za opoldan. Tako zmrzli gladujejo celi dan, med tem ko se v njih praznih želodeih rodi poželje-nje po tujem blagu. Ali so taki otroci sploh sposobni za učenje? Ali služijo taka sredstva v razvoj člove-škega bitja? Torej ni čuda, da se pritožujejo nabor-ne komisije in drugi uradi o vedno naraščajočem številu telesno in moralno uničene mladine. 2. Da vsak kmet potrebuje neobhodno otroke zlasti pri paši živine, je gotovo merodajnim krogom dobro znano. V mnogih slučajih se dogaja, da pošiljajo stariši po tri ali več otrok v šolo, dočim morajo sami pasti živino, med tem, ko zastajajo nujna dela na polju. Kedo pa bo pridelal živež otrokom, to seveda ni stvar učiteljskih krogov! Za to se nikdo ne zmeni! Samo, da sedi otrok v šoli, je dobro, četudi je oslabel. 3. Ubož-ni stariši, ki vsled bolezni ali drugih vzrokov ne mo-rejo skrbeti za otroke, hočejo dati istega drugim lju-dem. Pa kedo bode vzela otroka, ko mora biti celi dan v šoli in nima od njega nikakih koristi, pač pa zgub-o? Otroci začenejo pohajati od vasi do vasi, pros-jačiti in slednjič krasti. Vsakdo se jih rad ogiblje, zaničuje itd. In kaj postane iz take mladine? Pravi-cai potepuhi — izvržki človeštva. Še mnogo tehtnih razlogov, iz katerih izvira klic po poldnevem šol-skem pouku, bi lahko navedli, pa rabili bi preveč prostora. Omenim naj še dejstvo, da je ljudstvo z učiteljstvom velikokrat nezadovoljno. Temu pa je vz-rok, da se briga dokaj učiteljev veliko bolj za druge zadeve, kakor za poučevanje. Nekateri se vdinjajo pri rudokopih, da vlečejo tam mastne plače, drugim je politična hujskarija najsvetejše delo, in zopet drugi posvetijo vso skrb svojim posevstvom, in učiteljevanje je tem možem nekaka postranska stvar. Posledica temu pa je, da je vspehi današnjih razširjenih šol do-stokrat za istim pred 30 leti, ko so bile po velikih žup-nijah le enorazrednice, v katerih je poučeval po eden obče spoštovan in vnet učitelj. Iz teh šol so izšli u-čenci, ki so danes brez vseh nadaljnjih študij naj-spretnější voditelji občin in drugih korporacij, spo-sobni tudi drugega deželne-ga jezika. Dandanašnji pa je stvar drugačna in povedali bi lahko marsikatero žalostno. Ko vidimo, kako naši otroci, dokončavši ljud-sko šolo, v svojih pismih preobračajo hribe in doline, se mora pač razvneti najbolj miroljubno srce. In za to trohico izobrazbe, ki nam jo podajajo današnje šole, se morajo zidati velikanske palače in vzdrževati celo kopico učiteljev! To je pač preveliko breme na naše, že oslabele kmečke rame. Temu se mora odp-magati. Naša neomajana kmečka zahteva je, da se preustroji sedanji celodnevni šolski pouk v poldnev-

nega. Naj se nadomestijo sedanje popoldanske učne ure s predpoldanskim poukom, naj se zlasti v polet-nem času začene pouk bolj zgodaj, in pri popoldan-skem pouku naj se podaljša do 4. ali 5. ure. Poučuje naj se tudi v četrtek, in pouk ne bode trpel na skraj-šanju. Kličemo torej vsem interesentom in kmečkim zastopnikom, da čimprej izrazijo glasno svoje mnenje glede te zahteve, in pozivljemo naše gg. poslance, da nam z odločnim korakom priskočite na pomoč, ker z dobavo poldnevne-ga pouka bodele storili veliko v ko-rist našega kmečkega Spodnjega Štajerja. Radovedni smo, kam bodo gg. učitelji, ki se vedno nazivajo naj-večje prijatelje kmetov, glede te zahteve krenili, ko se gre za važne in istinite koristi kmeta.

b Zahvala. Posojilnica in Kmečka hranilnica in posojilnica, obe v Rajhenburgu, ste blagovolili tukajšnji šoli nakloniti podporo (prva 15, druga 10 K) za šolsko knjižnico, za kar se jima na tem mestu — s priporočilom še za drugokrat — izreka od podpisane-ga šol. vod-stva in okrajnega šolskega sveta najtopleja zahvala. Šolsko vodstvo in kraj. šol svet pri Sv. Antonu. Lud. Potočnik, nadačitelj-voditelj. — Jožef Cerjak, načelnik

b Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo in krajni šolski svet se tem potom najtopleje zahvalujeta vsem onim blagim darovalcem, ki so pripomogli, da se je tukajšnja šolska mladina ob priliki slavlja ce-sarjeve 80-letnice moglo pogostiti šolsko vodstvo in krajni šol. svet Sv. Anton. Lud. Potočnik, nadačitelj in voditelj, Jož. Cerjak, načelnik.

Vesnik mladinske organizacije.

Brinjeva gora. Še enkrat opozarjamo na ve-liki dekliški shod, ki ga priredi Dekliška zveza v Ko-njicah v nedeljo, dne 26. septembra na Brinjevi gori. Ob 10. uri je cerkveno opravilo, pri katerem pridiga prof. dr. H o h n j e c. Takoj po opravilu shod. Dek-leta so vabljeni, da pridejo prav mnogoštevilno.

Polenšak. Mladeniški shod, ki se je vršil pri nas v nedeljo, dne 18. t. m., je krasno vspel. Cerkve-ni govor je imel g. dr. Korošec. Zborovanje mladeni-čev, ki se je začelo po cerkvenem opravilu, je vodil dr. Korošec, pravoslovec Koser in posestnik Meško. Koser je pozdravil shod v imenu katoliško-narodnega dijaštva, kojega vrste postajajo vedno gosteje. Pose-stnik Meško je pozdravil v imenu katoliško-narodno mislečih domačinov. Bogoslovec Toplak je pozdravil v imenu mariborskih bogoslovcev. Slavnostni govor je imel poslanec dr. Korošec. Govorili so še: mladenič Skof (Velika Nedelja), bogoslovec Zagoršek (Polenšak), pravoslovec Koser (Sv. Lovrenc), Plavec (Sv. Jurij ob Ščavnici), Pučko (Sv. Tomaž), Skoliber (Sv. Ur-ban), Horvat (Sv. Lovrenc) ter sklepno posestnik Meško (Polenšak). Shod je naredil na vse navzoče naj-boljši utis.

Petrovče. Zmagoposno prodira katoliško-narod-na misel tudi v naši lepi Savinjski dolini. Tista huda bolezen, ki se je pri nas tako razširila po čitanju la-zinaprednih listov, zaslepljenost namreč, in je vzela mnogim popolnoma pogled, ta pojema vedno bolj, ved-no več jih spregleduje. Naša dobra stvar vidno na-prčuje. Dokaz temu so tudi naše prireditve.

V nedeljo, dne 18. t. m. je bila v Petrovčah ljud-ska veselica in prid društvenemu domu in mladinski organizaciji Savinjske doline. Veliki vrt društvenega doma je komaj zadostoval za toliko število cenjenih gostov, ki so prihitali od blizu in od daleč, celo iz zgornje Savinjske doline. Saj je tudi jasno nebo sa-mo vabilo na izlet v lepe Petrovče, mnogovrsten spor-ed pa je obetal dosti koristnega in prijetnega. In res! Po pozdravni pesmici združenih pevskih zborov Savinjske doline, ki so s svojim nastopom vse kar o-čarali, je orisal g. dr. H o h n j e c po jako zanimivem, s finim humorjem prepletenem uvodu v jedrnatih bese-dah sedanji politični položaj v naši državi in razlo-žil pomen ter vdihnil navdušenje za organizacijsko delo, posebno med mladino. Poslušalci, tako mnogo-brojni, so z velikim zanimanjem sledili njegovim izva-anjem. Splošno odobravanje posameznih točk in vi-harno ploskanje je bilo dokaz hvalečnosti, da se je po-trudil preč. g. dr. v našo sredino. Nato je povzel be-se-do g. deželni poslanec Terjav in poročal, kak boj bijejo v deželni zbornici ter izrazil svoje veselje, da vidi vse ljudstvo stati tako krepko ob strani svojih poslancev. Pozdrav sta izročila zbranim še dva go-vornika, v imenu Gornjesavinjčanov in pa mladeniške organizacije. Med tem pa se je razvila prav živahna zabava. Zopet se je razleglo ubrano petje iz čvrstih mladih grl, vmes pa je svirala godba. Občno zani-manje so vzbujali šentjurski in tudi dobrnski peveci s svojimi samostojnimi nastopi. Za zabavo je bilo res obilno preskrbljeno. Nekateri so jo našli pri strelja-nju za dobitke, drugi so zopet poskušali srečo pri srečolovni, kjer je bil že srečen, kdor je dobil usod-ni listek radi velikega navala, ki so ga povzročila nenavadno krasna darila. Mnogo si jih videl v pri-srčnem razgovoru z znanci, s katerimi se že dolgo niso videli. V številnih šotorih je bilo tudi z najraz-ličnejšimi okrepčili dobro preskrbljeno. Vsa čast mar-ljivim gospodičnam, ki so prevzele tam vso skrb in tako ne malo pripomogle, da se je slavnost tako ime-nitno in v zadovoljnost vseh vršila in se tudi v gmot-nem oziru prav ugodno obnesla. Pristrčna hvala v-sem, ki so kakorkoli pripomogli k temu uspehu. Ob zvokih godbe in popevanju naših milo donečih pesmic je čas zabave hitro, le prehitro potekal.

Zdaj pa je zopet čas dela! Da, na delo zopet, v do-sego naših vzvišenih, pa dosegljivih in jasno začrtanih ciljev, za katere smo se zopet navdušili v ne-deljo. Udeležimo svoje načrte! V Savinjski dolini se obrača na bolje; pa to nas ne bo premotilo, da bi se zanašali samo na svojo dobro stvar in držali roke križem. Bili bi potem kakor takozvani naprednjaki,

pri kate: kraljujejo fraze, prazne besede, pa ne ide-je, gospoda ejo koristolovni kričači, pa ne razsodni može. Mi hočemo delati razumno in marljivo, vstraj-no in odločno. Da, odločno, odločnost ravno pri nas še pri mnogih manjka. Tudi tisti, ki so še dobri, pa nekako boječi, in si radi velike trume kričavih na-sprotnikov ne upajo dosti očitno zagovarjati naših te-ženj in pravic, tudi ti morajo in bodo tudi odločno stopili v naše vrste, ko bodo videli, da smo mi pogum-ni. Prihodnjic pa, kadar se zopet zberemo v tako o-bilnem številu, upam, da si bomo mogli prav mnogo veselega povedati o naših trudih in uspehih.

Predlogi poslancev S. K. Z. v štajerskem deželnem zboru.

Poslanec Roškar je v prvi seji deželne-ga zbo-ra vložil predlog za podporo po raznih umah priza-detim, in sicer za vse v mariborskem in ljutomer-skem okraju v teku tega leta povzročene elementarne poškodbe. Zahteval je hitre in izdatne pomoči za ti-ste ki so v bedi. Županov naloga je, delovati zato pri c. kr. okrajnih glavarstvih, da se podpore zahte-vajo in pravično razdele.

Poslanec Roškar je nadalje vložil tudi predlog za zavarovanje proti vsem elementarnim poškodbam, v katerem zahteva od deželne-ga odbora, da deluje na to, da postane zavarovanje državna zadeva; ako bi pa bilo to v doglednem času neizpeljivo, tedaj se naj ustanovi z državno podporo deželno zavarovanje z primernim doplačilom za vse poljedelce obvezno.

Poslanec dr. Jankovič je vložil predlog, da bi se po toči, peronospori in oidiju poškodovanim obči-nam brežiškega okraja dovolila izdatna podpora od de-žele in države.

Poslanec Pišek je stavil dne 20. t. m. v dež. zboru nujni predlog za podporo po toči poškodovanim v občini Tolsti vrh, okraj Konjice.

Poslanec Pišek je stavil tudi nujni predlog za po toči poškodovane v občinah Modraže, Dežno, Sta-tenberg in druge, ter zahteval nujne pomoči od de-žele in države.

Poslanec Ozmeč je vložil predlog za podporo haloškim občinam, ki so bile letos meseca avgusta hudo poškodovane po toči.

Poslanec Ozmeč je stavil nadalje interpelacijo v zadevi pristranskega iztirjevanja zamudnih kazni zaradi šolskega obiska od strani ptujskega okrajnega oziroma deželne-ga šolskega sveta.

Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog za podporo iz deželne blagajne po nevihti oškodovanim posestnikom v šoštanjem in slovenjegraškem okra-ju, zlasti v občinah: Šoštanj (okolica), Topolšica, Škale, Št. Vid nad Valdekom in Razbor. Ravnotako je zahteval podpore za po uimah poškodovane občins-ke ceste v teh občinah.

Poslanec Pišek je stavil interpelacijo zaradi ve-like škode, katero dela Drava posestnikom med Ma-riborom in Ptujem.

Najnovejše novice.

Deželni zbor. V torek, dne 20. t. m. se je zo-pet sešel štajerski deželni zbor. Ker se še vedno ni ugodilo upravičenim željam spodnještajerskih Sloven-cev na gospodarskem in narodnem polju, izjavili so slovenski poslanci, da ne pripustijo, da bi se začele razpravljati o dnevnem redu. Vsled tega so se Neme-ci mirno udali, in prečital se je samo utok. Pričela so se potem pogajanja s slovenskimi poslanci, ki so tra-jala tudi celo sredo. Danes, v četrtek je zopet seja. Ne ve se, kaj se bo zgodilo danes. Vendar se nam zdi, da začno poštenjeji Nemei misliti na opravič-nost slovenskih želj in s tem kažejo, da so vendar treznejši, nego naši štajercijanci, ki izdajajo svoj na-rod in njegove koristi ter slepo drviijo za najbolj za-grizenimi Nemei.

Iz šole. Šuplent gospod Davorin Volavšek je premeščen iz mariborske gimnazije v Ljubljano.

Fram. V nedeljo, dne 25. t. m. napravi telo-vadni odsek Orel v Mariboru k nam izlet. Priredila se bo veselica, združena s shodom v gostilni Turner.

Tih odpor na južni železnici se je večeraj kon-čal, ker so se železničarji njihove najvažnejše zau-teve izpolnile.

Nemški časnik „Untersteirische Volkszeitung“, ki ga izdaja Karl Rabitsch v Mariboru, je kupila ma-riborska krščansko-socialna stranka. List je sedaj tehnik, z novim letom pa bo izhajal baje trikrat na teden v Rabitschevi tiskarni.

Gor. Radgona. Odločen korak. Številu od celjske „Zadružne zveze“ odstopivšim denarnim zavo-dom pridružila se je tudi naša slovenska posojilnica, ki je v seji dne 19. septembra sklenila, rešiti se ob-jema celjskih zadrugarjev. Pristopila je k ljubljanski „Zadružni zvezi“. Živio! Tudi pri nas velja: Boj gni-lemu in oholemu liberalizmu!

Listnica uredništva.

Kebelj: Gospoda župan in orožnik, ki sta prišla k dotičnemu kresu, sta pač opravila svojo človekoljubno in pohvale vredno dol-žnost. Postava določuje, da strelbo mora dovoliti župan; orožnik pa skrbi za varnost življenja, ne da bi torej se mu, posebno še dotičniku moglo očitati službo nemeritva. A streljati so sme le s topiči, ki imajo tvorniško sozanko. Še to: Pri cerkvenih slovesnostih sme župan strelbo dovoliti, ako je privolil župnik. Zadevo naj dobrohotno na-znanje vzamejo ne samo na domoljubnem Koblju, ampak v obče po-vsed, koder se hoče imeti strelbo. — Zakot: Odstopili „Našemu Do-mu“. — Novaštifta: Rokopis je že zažgan. — Gomilsko: Dotičnega naznanila nismo dobili. — Dornova, Razbor: Prihodnjic. — Zabukov-je: Prepozno za to številko! Pozdrave! — Dobova, Sv. Peter pod Sv-gorami: Prihodnjic!

Cene deželnih pridelkov

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	11	25	9	50	9	50	9	50	20	—
Rž	8	38	7	50	7	50	8	—	7	—
Ječmen	8	68	7	—	8	—	7	—	8	—
Oves	8	94	7	50	7	50	8	—	7	50
Koruzna	7	25	8	25	7	50	8	—	7	75
Proso	8	—	8	50	9	—	7	50	8	—
Ajda	8	88	7	50	9	—	7	—	7	25
Sladko seno	—	—	2	—	2	50	3	—	3	—
Kislo	—	—	—	—	2	—	2	20	3	—
Slama	—	—	3	—	2	50	3	—	2	—
Fizola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	08	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	2	50	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
" kisla	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	3	50	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Pojasnila o inseratih daje

upravištvu samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 17. septembra 1910.

Gradec . 58 15 45 1 56
Dunaj . 88 11 37 56 15

Oženjeni majer se sprejme. Mož mora opravljati dela v govejem hlevu in druga gospodarska dela, žena pa mora opravljati svinjerejo. Oglašiti se je treba pri: Hintze Carolinshof — Ptuj. 136

6 belih

rjuh zelo debele in zarobljene po 2 m 14 K po 2 1/4 m po 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K razpošilja franko narodna veletrgovska hiša

R. Stermecki v Celju.

Kupci posestev! POZOR!

Na prodaj so 8 mala in 3 večja krasna in dobičkonosna posestva: prvo meri 2, drugo 2 in pol, tretje 6, četrto 13, peto 27 in pol in šesto 28 oralov zemlje. Hišna in gospodarska poslopja so pri zadnjih treh zidana in z opeko krita. Posestva ležijo ob okrajni cesti v najbolj ugodni in prijazni legi blizu Maribora, ter se prodajo z vso bogato opremljeno premičnino. Cene po dogovoru. Resni kupci zglasite se takoj pri Josipu Serneč, pos. sin v Gradiški, pošta: Pesnica, kateri vsakega kupca na Pesnici pričaka, če se mu prihod natančno naznani. 680

Resna ženitna ponudba! Poselnik velike kmetije, četrt ure od župne cerkve, brez dolga, se želi poročiti s pošteno, kmečko deklico v starosti od 20—30 let z nekaj premoženjem. Natančnejša poročila, če mogoče s sliko, naj se blagovolije poslati pod F. B. 4. Č. na uredništvo tega lista. 719

Na prodaj je zemljišče, tri četrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karčovina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškim nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Serneč, posest. sina, Gradiška, Pesnica. 514

V župnišče z malim gospodarstvom se išče gospodinja. Naslov pove uredništvo 668

Čevljarstva učenca sprejme Ivan Škrab, Mlinska ul. št. 4, Maribor. 683

Kuharica, nad 40 let stara, ki zna voditi veliko gospodarstvo, in se tudi pri delu v vinogradu razume, se sprejme v župnišče. Naslov pove upravištvu lista. 743

Trgovski tečaj Friderika Mester, lastnik čez evropske meje znane prejšnje trgovske akademije Lipske. Dva najst. docentov. Prospekt zastoja. 594

Učenec, zdrav in močan, z dobrimi šolskimi spričevali, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga. Jožef Wegner v Šmarju pri Jelšah. 722

Oskrbništvo grofice Brandis Sv. Peter niže Maribora potrebuje od 11. novembra enega oženjenega majarja s tremi delavskimi močmi, kateri je več živinoreje in voznje, pod dobrimi pogoji. 731

Lepo posestvo v Partinju, fara Sv. Jurij v Slov. goricah na Dugem, z lepo eno nadstropno vilo (zgradna vrednost 18000 K.) v prvem nadstropju, gospodsko stanovanje, v pritličju za vinarja, lepa nova preša, vrednost 1200 K, in velika obokana klet, za 100 starinovin, posebej je živinski hlev za 4 goveđi in svinjski hlev, vse zidano. Okoli poslopja leži zemljišče skupaj 8 in pol orala, od istega sta dva orala lesa, tri četrta orala sadonosnika, četrta orala drevesnice, trtnica in matičnjak, pol orala lepa njiva in 5 oralov deteljiska vse v najboljšem stanju se prodaja zaradi službenih zadev. Cena je 12400 kron. Naslov: posestnik Mihael Kovačič, oskrbnik Sv. Peter niže Maribora. 730

En mož, srednje starosti, želi stopiti v službo za hišnika ali domačega hlapca v kaki boljši hiši, razume se tudi s konji in pri poljskem delu. Naslov pri upravištvu. 747

Pozor! V bližini Maribora se prodaja zelo lepo posestvo z letino vred po ceni Hiša, 4 sobe, goveji in svinjski hlev, njive, gozd, vse pri hiši. Vpraša se pri J. Kirnbauer, Pobrežje 155, pošta Maribor. 748

Trgovci pozor! Hiša, stara 34 let, v koji je trgovina, poprej tudi gostilna, obstoječa iz 5 sob, prodajalna, 2 kuhinji, 2 podstrešni sobi, 1 skladišče, 3 kleti itd. Zraven sta dva vrta, eden sadonosnik, vsajenih 90 trt, med njimi rizling, burgunder, sipo, izabela. Drvarnica, hlev za svinje in studenec z dobro vodo. Ker je vse blizu dobro obiskanih toplic, poleg farne cerkve, tik glavne ceste, se posebno g. trgovcem priporoča. Proda se radi preselitve pol ugodnimi pogoji. Kje in cena izve se v uprav. tega lista. 736

Malo, a lepo posestvo je na prodaj blizu mesta Maribor in blizu šole, je lepa velika hiša z gospodarskim poslopjem, 2 vrta s sadnim drevjem in njive. Več se izve pri lastniku samem v Pobrežju št. 62. 739

Pridno, počteno dekle se sprejme takoj v pouk o živjanju, z vso oskrbo pod ugodnimi pogoji. Naslov pove upravištvu. 732

Posestvo, obstoječe iz hiše z dvema sobama, kuhinja, hlevi posebej, preša, škedenj, klet, 3 njive poleg hiše, lep sadonosnik, trajde, voda doma, blizu cerkve, v hočki župniji, se prodaja radi nezastopnosti. Vpraša se pri Viherju v Pivoli pošta Hoče. 734

Postrežkinja — ali deklica za vse, zna tudi kubati (po poklicu je šivilja) išče službe pri kaki stari sami gospej, ali starejšemu gospodu. Na željo se predstavi. Pisemne ponudbe se prosijo pod naslovom: "Trnjeva pot", poste restantne Mozirje, Savinjska dolina. 733

Vinčar s 4 delavskimi močmi, se išče pod zelo dobrimi pogoji. Vpraša se pri posestniku Rihard Ogriseg, Sturmburg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Priden učenec se sprejme pri g. Klokočevnik, pekarski mojster. Meljska cesta št. 14 Maribor. 741

Posestvo na prodaj. Anton Kaitna, posestnik v Lokci pri Zidanem mostu, prodaja svoje posestvo radi smrti svoje žene in ker nima otrok. Posestvo obsega hišo z gospodarskim poslopjem, približno 4 orala njiv, 2 orala travnikov in 9 oralov lepih gozdov ter z zelo rodovitnimi jablonimi drevesi in vinskimi trsom. Vse posestvo je v najlepšem dobrem stanu in zelo rodovito ter se nahaja poleg farne cerkve in okrajne ceste. Plačati je treba eno tretjino od kupne cene, drugo se bode vknjižilo po 4 1/2% prodajalcu. 752

Priden čevljarški pomočnik in učenec se sprejmeta pri g. Karl Menhart, čevljarški mojster v Kamnici 37. pri Mariboru 766

Nova enonadstropna hiša s 5 stanovanji se prodaja z ugodnimi pogoji v Mariboru. Mesečni znesek 180 K. Kje, pove uredništvo. 759

Krojači, kateri že težko prirazujejo, dobijo lahko pri meni vzorce vsake velikosti in dobro preskušene za moške obleke posebno za deželo. Pisemna pojasnila Andrej Praprotnik v Cirkovcah, pošta Pragarsko. 753

Pošten vinčar, izurjen in trezen, vešč vsakega dela, posebno v vinogradu, s 4—5 delavci išče službe. Franc Črešnar v Framu. 754

Priden učenec se sprejme pri g. Fr. Korensky, Tegetthoffova cesta 24, v Mariboru. 749

Vinčar, dobro izurjen v vinogradnih delih, išče službe. Mihael Črešnar, Fram. 762

Službo išče kot samostalen vinčar mož, ki je z dobrim vspehom dovršil vinarstvo šolo. Naslov v upravištvu. 760

Priden učenec se sprejme pri Jožefu Richter, krojač za civilno in vojaško obleko, Meljska ulica št. 36, Maribor. 761

Pridna deklica bi se rada šla šivati učiti. Naslov v upravištvu. 765

Pridnega učenca za mizarstvo obrt, pod ugodnimi pogoji sprejme takoj Henrik Štauber, mizarški mojster v Framu. 699

XXXXXXXXXXXX

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 krona.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrio! povoljni!

Gosp. Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. oris
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Varujte svoj želodec, predno je prepozno,

s tem, da podpirate njegovo delovanje kot uda, ki čisti in prebavlja.

Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljajoče pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno depenovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. Fragner-ja, c. in kr. dvor. dobavitelja,

„Pri črnem orlu“ PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan. Celo stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Pro' naprej vpošilj. K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8—4 velike steklenice, za K 22—14 vel. steklenic poštne prosto za vse postaje avstr. ogr. monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr. 249



Kilne pase tudi za najhujše kile, trebušne obveze, šuspensorije, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, umetne noge in roke itd. izdeluje pe niski ceni prva spodnještajerska tvrdka

Fr. Podgoršek, bandažist, Maribor, Grajska ulica 7.

Dober tek je dobra stvar, Zanimarjaj je nikar! Dober tek imaš vsak dan, Ako živiš



Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.

Kabinetna kakovost " " 4-80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah, trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča:

Goričar & Leskovšek, Celje

trgovina s pisarniški potrebščinami ltd.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

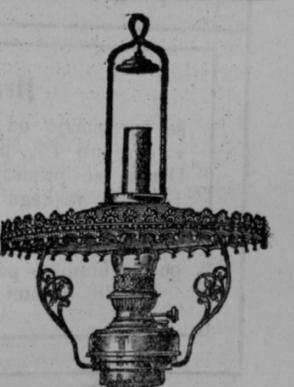
Franc Strupi : Celje

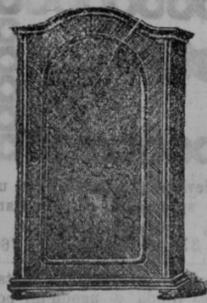
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.





Največja mizarska in tapetarska trgovina

Karol Wesiak - Maribor

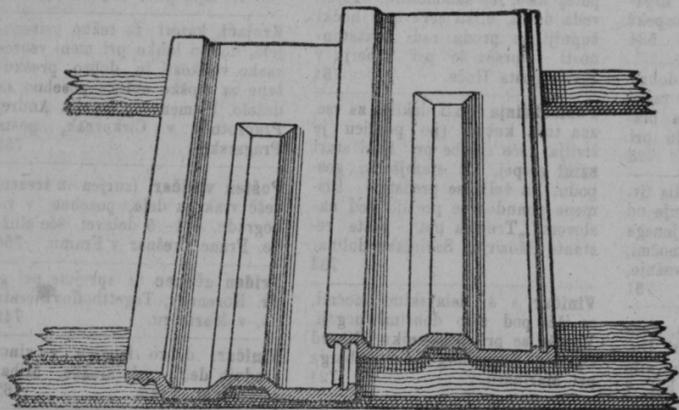
Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastonj.

551 Tegethofova ulica štey. 19.

Lastna mizarska in tap. delavnica.



F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s posevno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih naviger!

Streha popolnoma varna pred nevihtarji!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Velečastiti duhovščini

se priporoča za napravo božičnih jaslje in vseh v podobar-

sko, pozlatarsko in slikarsko stroko spadajočih cerkvenih del.

Davorin Lubej, podobar in pozlatar

pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Solidno in fino delo zjamčeno, cene nizke. — Priznalna pisma na razpolago!

744

Letnik



1911

naše „Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodajalni „Katol. tisk. društva“, dalje v trgovini Ant. Krisper, Vaso Petričič in Iv. Korenčan; v Mariboru: prodajalna „Tiskarne sv. Cirila“. — Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si vsiljevati drugih pratik.

764

Vabilo

na

VESELICO,

katero priredi

Pripravljalni odbor prostovoljnega gasilnega društva v Kaplji vasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu

v prostorih g. F. Svet, v nedeljo, 2. okt. 1910.

Vse prijatelje dobrodelnih naprav, uljudno vabi odbor. Jožef Turnšek, načelnik.



Kdor?



izvrstnega brivca potrebuje, temu damo dober svet, naj se obrne na g. Ulčarja.

Obrt edino-le poleg Cirilove tiskarne, Koroška cesta 7.

Za dijake najugodnejše cene.

767

Stojte! Stojte!

Ste že slišali?

Nova odločno slovenska trgovina v Ormoži

I. Veselič & A. Blagovič

se otvori dne 1. oktobra 1910.

Velika zaloga rezanega, drobnega in špecerijskega blaga kakor tudi vse vrste železnine.

Cene nizke, samo sveže novo blago

Nakupovanje zrnja, fižola, jajc, masla, suhih gob in vseh drugih deželnih pridelkov.

740

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sožalja in sočutja povodom boleznin smrti naše preblage nepozabne žene, hčere, sestre, svakinje gospe

Anice Stiglic roj. Žmavc

izrekamo s tem najtoplejšo zahvalo. V nadalje se pristrčno zahvaljujemo č. g. župniku Jak. Kitak, č. o. frančiškonom, slav. porskemu zboru ter številnim udeležencem njenega zadnjega sprevoda.

Bog plačaj!

763

Žalujoci ostali.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4^o/_o, proti 3 mesečni odpovedi po 4¹/₂. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97078) Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4³/₄ o, na vknjižbo sploh po 5^o/_o, na vknjižbo in poroštvo po 5¹/₂ o in na osebni kredit po 6^o/_o. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kečke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.